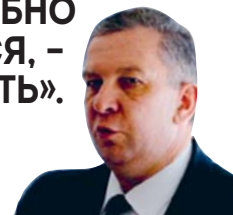

ПРОФСПІЛКОВІ ВІСТІ

№ 40
(866)
6.10.2016

АНДРІЙ РЕВА, МІНІСТР
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ
УКРАЇНИ: «ГОЛОВНЕ,
З ЧИМ ПОТРІБНО
БОРОТИСЯ, –
БІДНІСТЬ».

4

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

WWW.PSV.ORG.UA

20 ЖОВТНЯ -
ПРОФСПІЛКОВА
АКЦІЯ,

ВИРШИЛА ПРЕЗІДІЯ
ФПУ

5

ПРЕЗІДІЯ ФПУ
ЗВЕРНУЛАСЯ ДО
ОРГАНІВ ВЛАДИ

З НАГОДИ ДНЯ ДІЙ
ЗА ГІДНУ ПРАЦЮ

6

ПОГАШЕННЯ
ЗАРПЛАТНИХ
БОРГІВ:

ФПУ РОЗРОБИЛА НИЗКУ
ЗАКОНОПРОЕКТІВ

11

СПЕЦВИПУСК

ГІДНА ПРАЦЯ

Всесвітній день
дій за гідну
працю

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СТАНДАРТІВ ГІДНОЇ ПРАЦІ,
ПОЛІТИКИ ЗАЙНЯТОСТІ,
СОЦІАЛЬНОГО ДІАЛОГУ
ТА ЗАХИСТУ - БЕЗ
ВИКОНАННЯ ЦІЄЇ РОБОТИ
ЧЛЕНСТВО УКРАЇНИ
В ЄВРОСОЮЗІ МОЖЕ
ЗАЛИШИТИСЯ ДОВІЧНОЮ
МРІЄЮ.

8 - 9

ВИПЛАТИ

МІНСОЦ ХОЧЕ
ЗМІНИТИ СИСТЕМУ
ВИПЛАТ МАТЕРЯМ-
ОДИНАЧКАМ

2

РЕЙТИНГ

КОНКУРЕНТО-
СПРОМОЖНІСТЬ
УКРАЇНИ - МІЖ
НАМІБІЄЮ ТА
ГРЕЦІЄЮ

3

Міністерство соціальної політики має намір змінити систему виплати соціальної допомоги самотнім матерям. Глава відомства Андрій Рева пропонує розпочати з цього приводу широку дискусію в суспільстві.

На його переконання, система такої допомоги дала збій. І призвела до того, що кількість самотніх матерів впродовж останніх 15 років зростає у 22 (!) рази.

Про це свідчить і статистика. Кількість неповних сімей в Україні щороку збільшується. У 2012 році державну допомогу на дітей отримували 610,8 тис. самотніх матерів. За даними Держкомстату за 2013 рік, в Україні більше 20% неповних сімей, тобто кожна п'ята дитина зростає без батька чи матері. За останні два роки їх кількість стрімко зростає.

Тож у міністерстві вирішили проаналізувати, наскільки реальна така картина. З'ясувалося, що збільшення числа самотніх матерів – своєрідна маніпуляція. Батьки зазвичай умисно не укладають офіційного шлюбу, аби отримувати додаткові виплати. Підозри щодо махінацій частково підтвердилися. Через це в соціальному відомстві зважилися на реформи. Перший крок у цьому напрямку було зроблено на початку поточного року. Розмір виплати допомогі прив'язали до доходу матері. Чим більше

заробляє «одиначка», тим менший розмір допомоги їй призначають. Або взагалі не виплачують, якщо статки матері доволі високі за нинішніми мірками.

У соціальних мережах з цього приводу з'явилися заяви на кшталт того, що міністерство пропонує скасувати виплати самотнім матерям. Очільник відомства Андрій Рева запевнив: «У поданих із проектом бюджету законах не передбачено скасування виплат самотнім матерям». Однак зауважив, що наразі слід шукати інші методи і можливості підтримки самотніх матерів. Справжніх, а не фальшивих.

«Виник інститут, який і в інших країнах присутній, але таких масштабів, як у нас, там немає. Це інститут цивільного шлюбу. Ти хто? Я цивільний чоловік. Тобто він нібито є, як той ховрашок, але насправді його немає», – зазначив міністр.

Нагадаємо, середній розмір державної допомоги самотнім матерям на виховання дітей становить на 1 липня п. р. складає 1 257,1 грн, що майже втричі перевищує минулорічний показник. Такий вид допомоги отримують 335139 українських жінок, які виховують дітей самотужки. І ще майже 100 тис. отримують тимчасову допомогу.

Майже півмільйонна армія українських матерів-одиначок завдає чималих збитків бюджету, бідкаються у Міністерстві соціальної політики. Тож і вирішили влаштувати сезон полювання на тих, хто свідомо показує неправдиві дані про сімейний стан.

ПАСПОРТ ГРОМАДЯНИНА УКРАЇНИ – У 14

31 жовтня набрав чинності Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, спрямованих на лібералізацію Європейським Союзом візового режиму для України». Саме він забезпечує перехід на біометричні паспорти. Цей закон також передбачає оформлення паспорта громадянина України після досягнення 14-річного віку.

Адля оформлення закордонного паспорта знадобляться відбитки пальців рук. Для внутрішнього посвідчення відбитки пальців будуть вносити виключно за згодою особи, яка отримує паспорт.

Нові паспорти громадян України матимуть вигляд пластикової картки 54 × 85,6 мм, яка міститиме текст українською та англійською мовами.

У паспорт громадянина України, який досяг 18-річного віку, буде вбудовано безконтактний

електронний носій, до якого вноситимуть засоби електронного цифрового підпису.

Закон також визначає порядок оформлення документів для постійного проживання громадян України за кордоном, встановлює вартість адміністративної послуги оформлення документів, що посвідчують особу.

Експерти радять уважно читати закон. У ньому зафіксовано, що від 1 жовтня неможливо продовжити термін дії закордонного паспорта. У разі закінчення терміну дії закордонного паспорта доведеться оформляти новий паспортний документ.

Біометричний паспорт громадянина України депутати схвалили ще в середині літа. Згодом закон підписав Петро Порошенко, назвавши його одним з «євроінтеграційних».

У державній міграційній службі кажуть, що необхідне обладнання для «штампування» пластикових паспортів є тільки в 330 підрозділах із 600. Але служба оголосила тендер на його закупівлю. Тож вам видадуть пластикову картку, якщо пункт обладнано відповідним устаткуванням. Якщо ні – отримаєте традиційну книжечку, темно-синю з гербом України. З безвізовим режимом нам теж доведеться зачекати.

ДО МІЖНАРОДНОГО ДНЯ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ

ШАНУЄМО ВЕТЕРАНІВ, БЕРЕМО З НИХ ПРИКЛАД

1 жовтня у всьому світі відзначається Міжнародний день людей похилого віку, проголошений Генеральною Асамблеєю ООН. А в Україні це також і День ветерана. 3 жовтня в Академії праці, соціальних відносин і туризму відбулось урочисте шанування ветеранів праці та профспілкового руху.

Під час зустрічі Голова СПО об'єднань профспілок, Голова Федерації профспілок України Григорій Осовий щиро привітав ветеранів праці та профспілок, побажав їм міцного здоров'я, довгих та активних років. «Ми добре знаємо, що кожен з

вас зробив дуже багато для нашої спільної справи – розвитку профспілкового руху, захисту законних прав та інтересів людини праці, – зазначив він. – Ви і сьогодні є прикладом людей наполегливої та творчої праці, сили духу та безцінного досвіду. Ми називаємо

вас ветеранами, але ви ще можете багато зробити, зокрема у вихованні молоді та навчанні профспілкового активу. Дуже важливо те, що всі ми вийшли з однієї профспілкової сім'ї, намагаємось бути разом та спільно приносити максимум користі для людей праці».

Ветеранів тепло і від щирого серця привітали також заступник Голови ФПУ Євген Драг'ятин та голова первинної профспілкової організації ФПУ Марія Гриценко.

Олексій ПЕТРУНЯ,
спеціально для «ПВ»
Фото автора

ІЗ ПЕРШИХ ВУСТ

Сергій ГУНЬКО, керівник прес-служби Державної міграційної служби України: «Уже з 1 жовтня 2016 року внутрішній біометричний паспорт видаватиметься особам, які досягли 14 років – строком на 4 роки, всім іншим громадянам України – на 10 років. Для тих, хто отримуватиме паспорт вперше, така послуга буде безкоштовною, а скільки коштів буде заміна, наразі не відомо».

Андрій НАЗАРЕНКО, генеральний директор української компанії у сфері запобігання кіберзагрозам Group FS: «На Заході теж не все безхмарно. У Німеччині хакери оприлюднили відбитки пальців прем'єр-міністра, щоб довести, як легко підставити людину, а в Амстердамі вчені в аеропорту обманували машину, яка зчитує дані. Яким чином наша держава буде боротися з хакерами, поки невідомо».

Віктор ТИМОШУК, експерт Центру політико-правових реформ: «Мене запитують, наскільки нові паспорти допомогатимуть отримувати візи ЄС. Вони ніяк цьому не сприятимуть, тому що це заміна внутрішнього паспорта: замість паперової книжечки буде пластикова картка з чіпом. Це, по суті, штучна прив'язка до безвізового режиму».

ПЕНСІЯ НА ГОРИЗОНТІ

Майбутнім пенсіонерам ускладнили вихід на пенсію. Наразі для отримання мінімальної пенсії українцям необхідно мати 15 років страхового стажу.

Голова Партії пенсіонерів України Микола Кукурка вважає такі зміни передчасними. Головний аргумент – потрібно спершу змінити критичний показник безробіття. Причому, реальний показник, а не «підправлений» чиновниками статистичної служби. Адже на тлі масового безробіття кожен третій громадянин країни не має можливості працевлаштуватися та постійно працювати на одному робочому місці. Про безперервний стаж у 20 чи 25 років сьогодні можна тільки мріяти.

Оливи до вогню додали чутки, що на вимогу МВФ пенсійний вік таки підвищать і дуже скоро. Начебто новачці почнуть запроваджувати вже з грудня поточного року. Щоправда, наскільки підвищать, поки не повідомляють. Наскільки ймовірними можуть бути зміни в пенсійному законодавстві, велике питання. У профільному міністерстві, як завжди, посилаються на європейський досвід, де середній вік виходу на пенсію становить 65 років.

Та чиновники забувають вказати, що, на відміну від європейців, українці живуть менше. Середній показник тривалості життя у 2015 році становив 71 рік: чоловіки живуть в середньому 66,3 року, жінки – 76,3. Тож навіть при теперішньому пенсійному віці чоловіки на пенсії живуть 6,3 року, жінки – 16,3. Відповідно, при збільшенні пенсійного віку багато українців до пенсії не доживатимуть або отримуватимуть пенсію тільки декілька місяців.

Поки інформація про підвищення пенсійного віку не підтверджена офіційними джерелами, наше видання висвітлення цієї теми відкладає на потім.

Розглянемо ситуацію довкола страхового стажу в 15 років. Якщо його не вистачить, люди просто не отримають «заслуженої» винагороди.

Якщо ж страховий стаж вище 15 років, то пенсія буде мінімальною, розміром від 949 грн. Якщо страховий стаж складає 30 років у жінок та 35 років у чоловіків, то пенсія буде у розмірі 1130 грн, якщо ж страховий стаж більше 30 років у жінок та 35 років у чоловіків, то пенсія перевищуватиме 1130 грн. Термін страхового стажу безпосередньо впливає на розмір майбутньої пенсії.

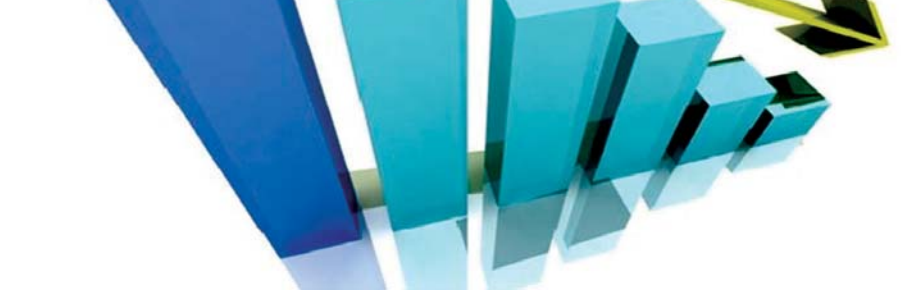
КОМЕНТАР

Олена КОРЧАКА, начальник Головного управління Пенсійного фонду України у Вінницькій області:

«Сьогодні в Україні з'явилося ціле покоління людей, які вже не зможуть отримати пенсії від держави. Це люди, яким сьогодні по 50–60 років. Причина – нестача страхового стажу. Українці, які мають менше 15 років страхового стажу, не зможуть вийти на пенсію, оскільки в такому разі держава буде нараховувати лише соціальну допомогу. Ситуація, яка існує нині, складалася, починаючи з 1991 року, коли в державі змінювалися цінності. Хтось поїхав за кордон, інші почали займатися бізнесом, працювали нелегально. При цьому разом з виробництвом, яке знищувалося тотально, зникла і культура трудових відносин. І тепер ми маємо покоління, яке не набуло права на пенсію, оскільки не має необхідних 15 років страхового стажу. Ці люди звертаються до Пенсійного фонду, але пенсію їм призначити ми не можемо. І, що найсумніше, заробити цей стаж вони вже не мають часу».

МІЖ НАМІБІЄЮ ТА ГРЕЦІЄЮ

У кінці вересня опубліковано індекс конкурентоспроможності України. Його щорічно визначають представники Всесвітнього економічного форуму. Згідно з рейтингом інвестиційної привабливості, наша країна опустилася на 85-ту із 140 позицій. Віднині нашими сусідами є Намібія, яку ми пропустили вперед, і Греція, економічна ситуація якої далека від стабільності.

На переконання експертів, падіння рейтингу одразу на 9 позицій – серйозний сигнал, що свідчить про повний провал анонсованих реформ.

Можна по-різному сприймати міжнародні рейтинги й оцінки, але індекс конкурентоспроможності є одним з головних показників розвитку країни. До слова, макроекономічні показники України цього ж рейтингу посили 12-те місце... з кінця таблиці.

Індекс конкурентоспроможності є однією з головних публікацій Всесвітнього економічного форуму, яка має не лише інформаційну, а й допоміжну функцію для держав, що переживають економічні та політичні трансформації.

У 2013 році Україна посіла 84-те місце в Індексі конкурентоспроможності серед 148 країн, втративши за рік 11 позицій через бюрократизм і відсутність прозорості інституційної структури країни. У 2014 році Україна поліпшила свої позиції до 76-го місця серед 144 учасників рей-

тингу. А вже наступного, 2015-го, опустилася одразу на три сходинки.

Основними причинами нинішнього падіння аналітики називають політичну нестабільність, тотальну корупцію, високу інфляцію, недоступність дешевих і довгострокових кредитів, високий рівень злочинності, поганий стан здоров'я громадян, малоосвічену робочу силу.

Експерти звертають увагу на конкретні показники рейтингу. Приміром, прями іноземні інвестиції в економіку України станом

на 1 липня 2016 року склали 44,3 млрд доларів. Це на 12,3 млрд менше в порівнянні із січнем 2014 року.

Економічні й фінансові фахівці закликають українську владу активізуватися і передбачуваних правил гри для бізнесу, аби бодай мінімально збільшити приплив іноземних інвестицій у кваліфіковану національну економіку.

Як ніколи інвестиції потрібні в банківському секторі, який вже третій рік не може вибратися з кризи. Для того, щоб інвесто-

ри знову повірили в розвиток українського банківського бізнесу, нам необхідно розробити прозору і ефективну стратегію розвитку банківського сектору, припинити тотальне виведення банків з ринку і послабити тиск регулятора на фінансову систему, заявляють банкіри. Асоціація захисту банків об'єднала експертів та учасників фінансового ринку, щоб розробити альтернативну стратегію виходу банківського сектору з кризи і повернути Україні інвестиційну привабливість.

КАТЕРИНА НАЗИМКО, ПРЕЗИДЕНТ АСОЦІАЦІЇ ЗАХИСТУ БАНКІВ:

КОМЕНТАР

«Замість розв'язання реальних проблем, українська влада заявляє про ефективну роботу тільки на папері. Для цього офіційний Київ формально змінює деякі параметри, особливо ті, які ґрунтуються на опитуваннях експертів. Однак насправді бізнес потоптає в збитках, а рівень і якість життя українців стрімко котяться вниз».

ПРИВІТАННЯ

8 ЖОВТНЯ - ДЕНЬ ЮРИСТА УКРАЇНИ

Шановні юристи!

Прийміть щирі вітання з нагоди вашого професійного свята! Українське суспільство змінюється, розпочалася масштабна судова реформа, спрямована на підвищення якості судочинства, в основу якої покладено чесність, професіоналізм, об'єктивність і принциповість – критерії, які притаманні відданим своїй справі працівникам Феміди. У день професійного свята особливі слова подяки – юристам, які працюють у профспілках і роблять вагомий внесок у зміцнення профспілкового руху та забезпечення трудових, соціально-економічних прав та інтересів членів профспілок. Зичу всім вам міцного здоров'я, життєвих сил, оптимізму, наполегливості та нових професійних досягнень. Нехай у ваших родинних завжди панує любов, щастя й добробут! З повагою

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок України

10 ЖОВТНЯ - ДЕНЬ ПРАЦІВНИКІВ СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА МЕТРОЛОГІЇ!

Шановні працівники сфери технічного регулювання!

Прийміть сердечні вітання з нагоди професійного свята – Дня працівників стандартизації та метрології! Неможливо уявити собі сферу діяльності, в якій би не використовувалися складові технічного регулювання – стандартизація, метрологія, сертифікація. Вони є надійною основою захисту прав споживачів та стабільного розвитку вітчизняної економіки. Професіоналізм і самовідданість працівників галузі залюбовують глибокої вдячності та пошани в суспільстві. Завдяки вашій праці помітно вдосконалюється національна система технічного регулювання у форматі європейських та міжнародних вимог і стандартів, життя наших громадян якісно змінюється. У цей святковий день бажаю всім вам мирного неба, міцного здоров'я, нових вагомих трудових досягнень і родинного щастя. З повагою

Григорій ОСОВИЙ,
Голова Федерації профспілок України

Шановні колеги, працівники сфери технічного регулювання!

Щиро вітаємо вас із професійним святом – Днем працівників стандартизації та метрології! Стандартизація та метрологія є невід'ємною ланкою національної економіки, потужним рушієм її подальшого розвитку. Стандарти допомагають випускати продукцію, яка гідно конкурує на міжнародному ринку. Вони сприяють розвитку міжнародної торгівлі, підвищенню якості, продуктивності, ефективності та надійності на всіх рівнях виробництва. Метрологія супроводжує людство від початку виникнення цивілізації, кожному окрему людину – від її народження, у побуті та на роботі. Ми пишаємося тим, що працюємо разом із справжніми професіоналами своєї справи, здатними приймати рішення, генерувати ідеї і втілювати їх у життя. Реалізуючи державну політику в сфері стандартизації та метрології, ви робите вагомий внесок у справу захисту життя і здоров'я людини. Переконані, що ви й надалі будете ефективно працювати над удосконаленням сучасної вітчизняної системи технічного регулювання, успішно впроваджуватимете в Україні міжнародні стандарти на благо співвітчизників. Дякуємо за вашу невтомну і таку важливу та необхідну працю. У цей святковий день бажаємо вам впевненості у власних силах, оптимізму та нових успіхів на обраному шляху. Нехай панують у ваших домівках мир, взаєморозуміння і любов.

**Центральна рада Профспілки
машинобудівників та приладобудівників
України**

АНДРІЙ РЕВА, МІНІСТР СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ: «ГОЛОВНЕ, З ЧИМ ПОТРІБНО БОРОТИСЯ, - БІДНІСТЬ. І ЦЕ НАШЕ НАЙВАЖЛИВІШЕ ЗАВДАННЯ»

30 вересня міністр соціальної політики України Андрій Рева, в рамках засідання Президії Федерації професійних спілок України, виступив з презентацією основних показників проєкту Державного бюджету України на 2017 рік.

АКТУАЛЬНО

Міністр, зокрема, наголосив: «З перших днів роботи нового Уряду ми серйозно налаштовані на соціальний діалог і на вирішення тих проблем, які сьогодні постали перед нашою країною. Проблем дуже багато. Але якщо виокремити головне, з чим потрібно боротися, то це бідність. У цьому наше з вами найважливіше завдання». Щодо шляхів боротьби, то, за словами Андрія Реви, Уряд вбачає їх у домовленостях з основними учасниками соціального діалогу за ключовими базовими моментами і втіленні їх у своїх рішеннях.

«Та напружена робота, яку ми вели з профспілками і роботодавцями, втілювалася у Генеральній угоді на 2016–2017 роки, підписаній 23 серпня. Цей документ дався нам дуже непросто, і ніхто не може сказати, що повністю задоволений тим, що там написано. Але в тому й суть компромісу, щоб кожен зрозумів межі можливостей для себе і своїх партнерів. Я вважаю, що цей компромісний документ є великим проривом у сучасній історії України. Усі подальші наші зустрічі і вся наша подальша робота мають бути спрямованими на те, щоб кожен з нас звітував, як ми виконуємо цей базовий документ. За логікою Уряду, досягнуті домовленості, прописані в Генеральній угоді, необхідно втілювати у законах України. І базовим законом, який повинен втілювати домовленості, є Державний бюджет України. Я хочу сказати, що перед Держбюджетом ми

«Якщо ви запитаете, чи задоволені ми бюджетом, то я вам одразу скажу, що ні. Не задоволені ми тому, що нам хочеться більше, і ми будемо робити все для того, щоб це «більше» у нас було. Але ми не маємо права закривати очі на реальність: у нас є те, що ми вам показали, і ті пріоритети, які ми визначили. Якщо будуть пропозиції від депутатів, політичних партій, профспілок змінити певні пріоритети в рамках цього бюджету, Уряд завжди піде назустріч. Але «роздувати» бюджет ми не будемо».

внесли Бюджетну резолюцію, і базові параметри по наших домовленостях уже були там прописані. А потім проєкт Державного бюджету, як це передбачено Конституцією України, 15 вересня поточного року було внесено до Верховної Ради України», – зазначив Андрій Рева.

Міністр соціальної політики акцентував увагу на ключових моментах, про які було домовлено. Зокрема, теми зростання заробітної плати повинні перевищувати темпи зростання індексу споживчих цін – це вимога як на 2016 рік, так і на наступний: «У цій частині Уряд виконав узяті на себе зобов'язання, оскільки і темпи росту мінімальної заробітної плати, і темпи зростання фонду оплати праці у бюджетній сфері передбачені вище, ніж прогнозований індекс інфляції. Нагадаю, що на 2017 рік індекс інфляції прогнозується, згідно проєкту Держбюджету, в розмірі 8,1%. Темпи зростання мінімальної заробітної плати, прописані в бюджеті, передбачені на рівні 10%. Що стосується фондів оплати праці у бюджетній сфері (мова йде про вчителів, лікарів), то темпи зростання в середньому передбачені майже на 33%».

Також Андрій Рева наголосив, що завдання Уряду – повернути мінімальній заробітній платі функцію гарантії в оплаті праці. Міністр наголосив: «Сьогодні приблизне співвідношення між законодавчо визначеним і фактичним прожитковим мінімумом складає приблизно 47%, і цей розрив за останні 2 роки, на жаль, зріс». Головним завданням у цьому напрямку урядовець вважає зростання мінімальної заробітної плати в кількаразово вищими темпами, ніж темпи зростання

прожиткового мінімуму. Це дасть змогу протягом 2017 року мінімальній зарплаті досягти рівня фактичного прожиткового мінімуму, що означає, що кожний працюючий в Україні матиме гарантоване право отримувати заробітну плату не нижче не законодавчо встановленого, а фактичного прожиткового мінімуму. «А от прожитковий мінімум – це, насамперед, державна соціальна гарантія для непрацюючих людей, в тому числі безробітних. Якщо сьогодні мінімальна заробітна плата дорівнює прожитковому мінімуму, то дуже складно знайти аргументи для того, хто сьогодні не працює і стоїть на обліку в центрі зайнятості, залишити отримання соціальної допомоги і піти працювати», – констатував міністр.

Урядовець вважає, що в бюджетній політиці потрібно запровадити чітке визначення пріоритетів. Такі пріоритети передбачені в проєкті Держбюджету-2017, з якими й ознайомив членів Президії ФПУ Андрій Рева, в першу чергу наголосивши, що цей проєкт є чесним бюджетом, у якому видатки підкріплені реальними доходами. Так, доходи до Держбюджету в 2017 році передбачено в розмірі 712,5 млрд грн, а видатки – 790 млрд грн, дефіцит складе 77,5 млрд грн – 3% ВВП.

Тож серед пріоритетів проєкту Держбюджету-2017 – оборона і безпека держави (129,3 млрд грн); дороги (14,2 млрд грн); енергоефективність (800 млн грн + близько 3 млрд грн очікуваного залучення коштів міжнародних донорів); підтримка АПК (5,5 млрд грн); децентралізація; державна підтримка регіонального розвитку; реформування вугільної галузі (1,8 млрд грн на реструктуризацію шахт і підтримку шахтарів); освіта (145,1 млрд грн, що на 21,1 млрд грн більше, ніж цього року); охорона здоров'я (58 млрд грн, що на 8,2 млрд грн більше, ніж цього року); культура (3,028 млрд грн, зокрема 455,7 млн грн – на підготовку та проведення пісенного конкурсу «Євробачення», а також 500 млн грн – на створення та розповсюдження національних фільмів); гідне представлення України за кордоном – фінансування дипломатичної служби (4 млрд грн).

**Олена ОВЕРЧУК, «ПВ»
Фото Олексія ПЕТРУНІ**
Інфографіка Міністерства
соціальної політики України

НА ВАРТІ ЗАХИСТУ ЛЮДИНИ ПРАЦІ

30 вересня у Києві відбулося чергове засідання Президії Федерації професійних спілок України. На порядку денному – пошук шляхів для вирішення найбільш на сьогодні актуальних та гострих питань, зокрема – соціально-економічного захисту мільйонів спілчан, людей праці.

НА ЧАСІ

Вів засідання Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий. На заході також були присутні міністр соціальної політики Андрій Рева, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Валерія Лутковська, голова Національної служби посередництва і примирення Олександр Окіс та його заступник Сергій Гербеда, перший заступник голови правління Пенсійного фонду України Микола Шамбір, народні депутати, заступники Голови ФПУ Євген Драп'ятний, Володимир Саєнко, Олександр Шубін.

РЕПРЕЗЕНТАТИВНІСТЬ ПІДТВЕРДЖЕНО

Голова НСПП Олександр Окіс урочисто вручив Голові ФПУ Григорію Осовому Свідцтво про визнання Федерації профспілок України такою, що підтвердила репрезентативність на національному рівні для участі у колективних переговорах з укладення Генеральної угоди, для делегування представників до Національної тристоронньої соціально-економічної ради, до органів управління фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування та інших тристоронніх органів соціального діалогу, участі у міжнародних заходах. Голова НСПП поінформував членів Президії ФПУ про взаємодію Національної служби посередництва і примирення та Федерації профспілок України відповідно до укладеної між ними Угоди про співпрацю.

СПІВПРАЦЯ

Під час засідання було підписано Меморандум про співпрацю між Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Федерацією професійних спілок України.

Нагадаємо, що 11 грудня 2012 року на засіданні Президії ФПУ було підписано Меморандум про співпрацю між Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та ФПУ, який успішно реалізувався сторонами в інтересах членів профспілок.

Проте, враховуючи зміни у законодавстві та необхідність удосконалення чинного документу відповідно до вимог часу та сучасних соціально-економічних умов, а також задля поглиблення співпраці та консолідації зусиль Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини та ФПУ, спрямованих на захист трудових і соціально-економічних прав та свобод членів професійних спілок, інших працівників, а також сприяння дотриманню цих прав і свобод у своїй діяльності посадовими і службовими особами органів державної влади та органів місцевого самоврядування, роботодавців, ефективного поєднання парламентського та громадського контролю за дотриманням прав членів профспілок, Президія ФПУ постановила схвалити текст нової редакції Меморандуму про співпрацю. Свої підписи під документом поставили Уповноважений ВР з прав людини Валерія Лутковська та Голова ФПУ Григорій Осовий.

Відповідно до Меморандуму про співпрацю буде проведено низку просвітницьких та освітніх програм у сфері захисту трудових прав. На базі Академії праці, соціальних відносин і туризму буде створено навчально-методичний центр з питань дотримання прав людини та його територі-

альні представництва на базі обласних рад ФПУ. Такий центр створюють задля поширення знань про міжнародні стандарти у сфері захисту соціально-економічних прав людини серед молодих профспілкових лідерів, народних депутатів, представників органів державної влади та місцевого самоврядування. Передбачається застосування превентивних заходів контролю з метою дотримання роботодавцями та органами влади вимог законодавства у сфері праці. Крім того, у Меморандумі про співпрацю передбачені моніторингові візити для перевірки стану дотримання прав людини, виконання органами влади завдань, передбачених Планом дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини, аналіз причин системних порушень трудових і соціально-економічних прав громадян, їх наслідків, підготовка узгоджених пропозицій до органів державної влади щодо запобігання таким порушенням, реалізація спільних проєктів тощо.

Крім того, було підписано Угоду про співпрацю між ФПУ та ФСТ «Україна», розглянуто питання «Про Угоду про співпрацю між Пенсійним фондом України та Спільним представницьким органом об'єднань профспілок».

ЄДИНІ ЦІЛІ, ЄДИНІ ДІЇ

Втім, основну увагу члени Президії приділили розгляду та прийняттю рішень із питань, що стосуються соціально-економічного захисту людей праці. Серед них – «Про виконання вимог профспілок, визначених постановою Ради ФПУ від 23.06.2016 «Про позицію і дії ФПУ, її членських організацій на захист прав та інтересів працюючих в умовах шокового підвищення ціни на газ і тарифів на житлово-комунальні послуги» та подальші дії ФПУ, її членських організацій», «Про дії ФПУ, її членських організацій із захисту прав членів профспілок на достроковий вихід на пенсію за роботу в важких і шкідливих умовах праці» (йдеться про Списки № 1 та № 2), «Про заходи до Всесвітнього дня дій профспілок за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю», «Про основні завдання колективного договору на 2017 рік відповідно до положень Генеральної угоди на 2016–2017 роки». З усіх питань Президія прийняла відповідні постанови.

Ще одне надважливе питання порядку денного – «Про основні соціально-економічні показники проєкту Державного бюджету України на 2017 рік та стан урахування у ньому профспілкових пропозицій». З презентацією проєкту Державного бюджету–2017 виступив міністр соціальної політики Андрій Рева.

Офіційним представником ФПУ у Верховній Раді України обрано народного депутата Сергія Капліна, який уже понад два роки активно обстоює інтереси спілчан у Верховній Раді, а також виступає із законодавчими ініціативами, що стосуються захисту інтересів людей праці, розвитку профспілкового руху.

Члени Президії ФПУ обговорили та прийняли рішення з деяких організаційних і фінансових питань, з питань управління майновим комплексом ФПУ та відзначення нагородами ФПУ.

Олена ОВЕРЧУК, «ПВ»
Фото Окесія ПЕТРУНІ

ПРЯМА МОВА

Сергій КАПЛІН, народний депутат України, представник Федерації профспілок України у Верховній Раді:
«Громадяни сьогодні як ніколи кличуть профспілки стати поруч із ними й повести країну правильним новим курсом – соціально орієнтованим, курсом на реіндустріалізацію. Ми маємо повернути країні статус держави, яка виробляє ракети, танки, літаки, має потужну промисловість, яка спирається у розвитку економіки на інновації і яка має захистити своє місце у Європі як країни індустріальної, а не «підмайстерні» якоїсь з європейських держав. Це наша тверда позиція, і, я вважаю, ми повинні об'єднатися з трудовими колективами і сформувати потужний фронт».

Валерія ЛУТКОВСЬКА, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини:
«Цим документом (Меморандумом про співпрацю між Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини та Федерацією профспілок України. – Авт.) ми не лише продовжуємо нашу співпрацю, а й розширюємо її завдяки проведенню освітніх заходів. Ми бачимо нагальну необхідність у підвищенні рівня правової інформованості трудових колективів з питань реалізації та захисту їхніх прав і свобод. Відтак, укладаючи цей Меморандум, ми прагнемо виробити дієвий механізм, який надасть профспілкам більше правових інструментів у боротьбі за права та законні інтереси працівників».

Олександр ОКІС, голова Національної служби посередництва і примирення:
«Упродовж останніх років спостерігаємо вдалу співпрацю НСПП із ФПУ, підтвердженням чого є здобутий досвід врегулювання колективних трудових спорів (конфліктів), вирішення надзвичайно складних конфліктних ситуацій цивільованим шляхом за столом переговорів. Прикладом плідної взаємодії НСПП і профспілок є те, що практично усі відділення НСПП в областях підписали угоди про співпрацю з трудовими та обласними організаціями профспілок. Доволі активно є співпраця у сфері підготовки незалежних посередників та трудових арбітрів із профспілкового активу. Проте пріоритетним напрямом діяльності Служби була і залишається взаємодія зі сторонами соціально-трудових відносин, спрямована на сприяння вирішенню колективних трудових спорів (конфліктів) та запобігання їх виникненню у ході проведення примирних процедур».

У зв'язку з розглядом проєкту Державного бюджету України на 2017 рік у першому читанні Президія ФПУ прийняла рішення провести 20 жовтня ц.р. перед Верховною Радою України Всеукраїнську акцію протесту з метою забезпечення врахування в проєкті Держбюджету видатків на реалізацію державних соціальних гарантій працівників, студентської молоді, пенсіонерів.

ПРЯМА МОВА

ШАРОН БАРРОУ:
«ГІДНА ПРАЦЯ МАЄ БУТИ У
ЦЕНТРІ ДІЯЛЬНОСТІ УРЯДІВ»

Звернення Генерального секретаря
Міжнародної конфедерації профспілок
Шарон Барроу

«Модель глобальних систем поставок, що домінує у світовій економіці, підриває гідну працю повсюди, сприяючи експлуатації та нерівності. 94% трудящих у глобальних системах поставок становлять приховану робочу силу, де компанії передають своїх працівників за договором підяду й сервісними угодами, відтак не беруть на себе жодної відповідальності і не проводять належного аналізу. Така модель систем поставок не працює на користь людей і громад у всьому світі. Якщо такі великі компанії, як Samsung, є домінуючими глобальними гравцями, але ставляться до своїх працівників як до одиниць виробництва, а не як до людей, то така модель має бути докорінно змінена. Якщо такі компанії, як Apple, відмовляються платити відповідну частку податків, то уряди не зможуть забезпечувати базові послуги людям, які на них сподіваються».

“Покінчимо з жадібністю корпорацій!”

З 2008 року МКП 7 жовтня відзначає Всесвітній день дій за гідну працю. Це день мобілізації трудящих по всьому світу, день, коли профспілки виступають за гідну працю. Гідна праця має бути в центрі діяльності урядів для повернення до економічного зростання і побудови нової глобальної економіки, у якій на першому місці стоять люди.

Для відзначення Всесвітнього дня дій за гідну працю важливі усі акції: масштабні й невеликі, як-от круглі столи, демонстрації, листи протестів, флеш-моби тощо.

Головною темою цього року стане гасло «Покінчимо з жадібністю корпорацій!». Ми закликаємо вас об'єднатися під цим гаслом і допомогти дати імпульс для економічної трансформації, якої так потребує світ».

Модель, у якій уряди не можуть регулювати поведінку транснаціональних корпорацій як поза, так і всередині своїх територій, означає:

- мільйони людей опиняються у рабстві або у сфері неформальної зайнятості, виробляють товари й надаватимуть послуги навіть найвідомішим глобальним брендам;
- низькі соцстандарти, жebraцька заробітна плата і незахищена, нестійка зайнятість;
- високий рівень травматизму і смертності на робочих місцях;
- придушення фундаментальних прав трудящих на об'єднання і колективні переговори;
- знищення довкілля;
- підрив демократії і базових прав;
- відсутність соціального захисту трудящих у світі.

ЗВЕРНЕННЯ
ПРЕЗИДІЇ ФЕДЕРАЦІЇ
ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ3 НАГОДИ ВІДЗНАЧЕННЯ ВСЕСВІТНЬОГО ДНЯ ДІЙ ЗА ГІДНУ ПРАЦЮ
ТА МІЖНАРОДНОГО ДНЯ БОРОТЬБИ З БІДНІСТЮ

Щорічно 7 жовтня світова та українська спільнота відзначають Всесвітній день дій за гідну працю, встановлений в 2008 році за ініціативою Міжнародної конфедерації профспілок.

У цей день трудящі всього світу за підтримки державних органів влади проводять заходи, спрямовані на популяризацію гідної (високопродуктивної) праці, яка гарантує належний рівень оплати в умовах свободи та недискримінації, як основи достойного соціально-економічного розвитку держави. Ці та інші принципи закріплені у загальній програмі Міжнародної організації праці «Гідна праця для всіх», прийнятій ще у 1999 році.

Водночас, Генеральна Асамблея ООН своєю резолюцією, прийнятою 22 грудня 1992 року, оголосила 17 жовтня Міжнародним днем боротьби за ліквідацію бідності та закликала всі держави присвячувати цей День пропаганді і проведенню заходів, пов'язаних з ліквідацією злиднів та бідності.

Викорінення бідності, боротьба з нерівністю та захист прав кожної людини є ціллю № 1 Цілей сталого розвитку (2015–2030), затверджених на Саміті ООН у вересні 2015 року.

Скорочення бідності та посилення соціальної єдності, впровадження в Україні європейських стандартів життя та вихід України на про-

відні позиції у світі задекларовано у стратегічних програмних документах країни – Стратегії сталого розвитку «Україна–2020» та Угоді про Асоціацію між Україною та ЄС.

Проте, на жаль, прийняття зазначених документів не привело до бажаних результатів. Так, лише за останні три роки український ринок праці втратив понад 2 млн осіб. Наразі в Україні на одне робоче місце претендують 43 безробітних. Кількість зайнятих у неформальному секторі економіки у I кварталі 2016 року становила 3,8 млн осіб, або 23,4% від загальної кількості зайнятого населення. Падіння реальної зарплати тільки у 2014–2015 роках склало 74,6%. При цьому майже кожен п'ятий працюючий є бідним.

Сьогодні соціальні партнери демонструють суспільству свою налаштованість на спільні дії задля скорочення масштабів бідності, забезпечення повної, продуктивної, безпечної зайнятості з гідною оплатою праці. Саме такими є основні цілі і завдання підписаних 7 квітня 2016 року Меморандуму про взаєморозуміння щодо реалізації Програми Гідної праці МОП для України на період 2016–2019 років та 23 серпня 2016 року Генеральної угоди про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2016–2017 роки.

На переконання Федерації профспілок України, гідна праця сприяє як самовдосконаленню і розвитку творчих здібностей людини, так і підвищенню соціальних стандартів життя широких верств населення та країни в цілому.

Головні завдання, над якими послідовно працює Федерація профспілок України, – створення і збереження нових робочих місць, підвищення гарантій в оплаті праці, погашення заборгованості з виплати заробітної плати, створення безпечних умов праці, захист працівників від усіх форм дискримінації. І сьогодні, в цей кризовий період, на думку профспілок, гідна праця є наріжним каменем у справі подолання бідності, а соціальний діалог – запорукою суспільного спокою та злагоди у країні.

Найбільш чутливим для українських працівників стало питання щодо вдосконалення системи оплати праці, яке є вирішальним у сфері соціально-економічних відносин не тільки тому, що стосується інтересів основної частини населення країни, але й у зв'язку з тим, що впливає на розвиток і майбутнє економічних реформ у державі.

Зважаючи на зазначене, а також на необхідні першочергові заходи у сфері відновлення купівельної спроможності населення, визначені у щорічному посланні Президента України до Верховної Ради України,

ПРЕЗИДІЯ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФСПІЛОК УКРАЇНИ ЗАКЛИКАЄ:

Верховну Раду України – прийняти закони України у сфері оплати праці (№№ 2533, 3438, 4900, 4900-1).

Президента України:

- підтримати профспілкові законодавчі ініціативи, направлені на захист соціально-економічних прав працівників, зокрема щодо:
 - кардинального підвищення заробітної плати в умовах зростання цін і тарифів;
 - запровадження галузевих підвищувальних коефіцієнтів до мінімальної заробітної плати в небюджетній сфері;
 - забезпечення своєчасної виплати заробітної плати.

Уряд та роботодавців:

- прискорити структурно-технологічну перебудову реального сектору економіки з метою підвищення продуктивності праці та забезпечення таких соціально-економічних умов життя громадян, які б відповідали європейським стандартам;

– створити нові сучасні безпечні та модернізувати існуючі робочі місця з метою скорочення рівня безробіття серед економічно активного населення, у тому числі серед молоді;

– активізувати роботу робочих груп з реформування системи оплати праці та з опрацювання пропозицій щодо перегляду ціни на природний газ, встановлення її на економічно обґрунтованому рівні;

– підвищити рівень заробітних плат працівників, зокрема за рахунок зменшення ставки ЄСВ з метою підтримання платоспроможності населення в умовах зростання ціни на газ і тарифів на житлово-комунальні послуги;

– повернути працівникам заборговану заробітну плату та не допускати утворення нових зарплатних боргів.

Профспілкові організації – на всіх рівнях посилити колективно-договірну роботу з роботодавцями стосовно підвищення заробітних плат працівникам.

Також ФПУ закликає громадськість та владу шляхом організації публічних заходів, інформаційних акцій взяти участь у відзначенні Дня дій за гідну працю з метою привернення уваги до необхідності спільного створення в Україні гідних умов життя.

Переконані, що спільні зусилля Президента України, Прем'єр-міністра України, Верховної Ради України та соціальних партнерів сприятимуть вирішенню найгостріших соціально-економічних питань, зокрема збереженню та створенню робочих місць, підвищенню їхньої якості та безпеки, рівня заробітної плати та своєчасності її виплати, імплементації норм нової Генеральної угоди до колективних угод і договорів усіх рівнів.

СОЦІАЛЬНЕ СТРАХУВАННЯ

ФПУ НАПОЛЯГАЄ НА ОСУЧАСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ І ПЕНСІЙ

Третій рік поспіль Уряд вносить суттєві зміни до системи загальнообов'язкового державного соціального страхування, які, на жаль, для застрахованих осіб не дають позитивних результатів. Навпаки, незважаючи на стрімке знецінення гривні, високу інфляцію, розміри страхових виплат або заморожені, або зростають вкрай низькими темпами, які не забезпечують людям гідного соціального захисту в разі настання страхового випадку.

Так, зменшено одноразові виплати потерпілим на виробництві та їхнім сім'ям, до покращення фінансово-економічного стану призупинено норму щодо щорічного перерахунку сум щомісячних страхових виплат потерпілим на виробництві. Мінімальний розмір допомоги з безробіття не досягає навіть офіційного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Крім того, ліквідовано за рахунок коштів соцстраху такі соціальні послуги, як профілактика захворюваності застрахованих осіб і членів їхніх сімей. Досі не завершено об'єднання фондів соцстраху з тимчасової втрати працездатності та від нещасних випадків на виробництві і профзахворювань України.

З метою забезпечення належного соціального захисту працюючих Федерація профспілок України домагається:

- відновлення права працюючих осіб на санаторно-курортне лікування, оздоровлення дітей за рахунок коштів соціального страхування;
- відновлення порядку щорічного підвищення страхових виплат потерпілим на виробництві у зв'язку із зростанням середньої зарплати в країні;
- визначення економічно і соціально обґрунтованого розміру єдиного соцвнеску та пропорції його розподілу за видами соціального страхування з метою забезпечення повноцінного надходження коштів до фондів соцстраху для уникнення порушення прав застрахованих осіб на своєчасне і в повному розмірі отримання страхових виплат і соціальних послуг;
- забезпечення законодавчих змін для завершення реорганізації Фонду соцстраху України;
- збільшення мінімального розміру допомоги з безробіття до 100% прожиткового мінімуму, встановленого для працездатних осіб;
- забезпечення розмірів всіх страхових виплат та обсягів соціальних послуг для застрахованих осіб у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування не нижче рівня європейських стандартів;
- забезпечення цільового використання страхових коштів виключно на потреби застрахованих осіб.

Складна ситуація і у сфері пенсійного забезпечення. На сьогодні розмір мінімальної пенсії за віком удвічі нижчий за фактичний прожитковий мінімум для непрацездатних осіб. Середній розмір пенсії на 1 липня 2016 року становив 1738,85 грн. При цьому пенсії до 1500 грн отримують 7,4 млн осіб, а до 2000 грн – 9,6 млн осіб від загальної чисельності пенсіонерів. Черговий рік пенсії належним чином не осучаснюються, призупинено дію частини 2 статті 42 ЗУ «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», якою передбачено щорічне підвищення пенсій з урахуванням темпів зростання середньої зарплати та рівня інфляції.

Значно погіршилось співвідношення розміру середньої пенсії до середньої зарплати в країні, зокрема з 56,1% у 2009-му до 30-32% у 2016 році.

ФПУ постійно домагається від Уряду вжиття заходів, реалізація яких дозволить істотно збільшити надходження до Пенсійного фонду, ліквідувати дефіцит пенсійних коштів, а саме: реформування системи оплати праці, забезпечення дивідендів з легалізації зайнятості та доходів, запровадження спеціальних програм сприяння зайнятості молоді та осіб передпенсійного віку.

Управління соціального страхування і пенсійного забезпечення апарату ФПУ

КОНВЕНЦІЇ МОП – ОСНОВА ТРУДОВИХ СТАНДАРТІВ

За майже дев'яносто років свого існування Міжнародна організація праці (МОП) ухвалила 188 конвенцій, у яких викладені міжнародні трудові стандарти, що стосуються таких важливих питань, як робочий час, охорона праці, політика зайнятості, умови праці окремих категорій трудящих.

ПІДВАЛИНИ ПРАВА

Проте існує група з восьми конвенцій про фундаментальні права, які відомі як основоположні трудові стандарти, що застосовують держави-члени МОП і держави, які їх не ратифікували.

Міжнародна організація праці зробила конвенції про фундаментальні права фактичною умовою членства в МОП, прийнявши в 1998 році Декларацію МОП основних принципів і прав у світі праці. У Декларації було визначено чотири принципи фундаментальних прав, викладених у конвенціях № 29, 87, 98, 100, 111, 105, 111, 138 і 182:

- 1) свобода об'єднання і право на укладення колективних договорів;
- 2) ліквідація всіх форм примусової або обов'язкової праці;
- 3) викоринення дитячої праці;
- 4) усунення дискримінації під час працевлаштування та вибору професії.

Через рік після ухвалення Декларації у 1998 році МОП об'єднала основоположні трудові стандарти разом з іншими трудовими правами та зробила їх одним із чотирьох головних елементів своєї Програми гідної праці. Іншими такими елементами є

створення робочих місць і розвиток підприємств, соціального захист і управління, соціальний діалог.

Відповідно до визначення МОП гідна праця – це продуктивна праця чоловіків і жінок в умовах свободи, рівності, безпеки та поваги до людської гідності. Гідна праця забезпечує справедливий зарібок, безпеку на робочому місці та соціальний захист працівників і членів їхніх сімей, сприяє особистому зростанню працюючих та їхній соціальній інтеграції, дає людям свободу висловлювати свої погляди, об'єднуватися, щоб впливати на рішення, які стосуються їх-

ГІДНА ПРАЦЯ – ЦЕ ОСНОВА СОЦІАЛЬНОГО ДОБРОБУТУ, ПРАВО ЛЮДИНИ НА БЕЗПЕЧНІ ТА ЗДОРОВІ УМОВИ ПРАЦІ, МЕТА ЩОДЕННОЇ РОБОТИ І ПРИНЦИПОВОЇ БОРЬБИ ПРОФСПІЛОК ЗА СВОЇ ПРАВА.

нього життя, гарантує рівне ставлення та рівні можливості для всіх і кожного.

МОП розробляє та реалізовує програми гідної праці для країн у співпраці з іншими

міжнародними агентствами. Низку таких програм уже запроваджено і вони дають позитивні результати. Так, при цьому, були створені та регулярно оновлюються програми гідної праці для таких країн Європи та Центральної Азії, як Албанія, Вірменія, Азербайджан, Боснія і Герцеговина, Болгарія, Казахстан, Киргизстан, Молдова, Румунія, Таджикистан та Україна.

Незважаючи на те, що Програма гідної праці влаштовує практично всіх, її виконання на практиці є проблематичним і сповненим протиріччями. Так, Програмою передбачено участь національних і міжнародних інституцій у створенні якісних робочих місць в усьому світі й віднаходження спільних рішень. Однак урядам складно пояснити своїм громадянам, що створення та модернізація робочих місць за-

кордоном є важливими для гарантій зайнятості та зростання добробуту всередині країни. Деякі країни навіть закривають ринки та занижують трудові стандарти з тим, щоб залишитися «на плаву» у світовій економіці, внаслідок чого на їхню адресу лунають звинувачення у низькому рівні зарплати та погіршенні умов праці.

На запровадження принципів гідної праці впливають декілька факторів, тим не менш існуючі умови та ініціативи не завжди виправдовують себе у просуванні Програми гідної праці. Саме тому профспілки повинні допомагати трудящим у відстоюванні положень Програми – від прожиткового мінімуму до страхування життя та стандартів безпеки праці. Крім того, профспілки мають захищати права трудящих у своїх країнах, а також виступати за створення нових робочих місць у цілому світі.

БЕЗПЕЧНА ПРАЦЯ

ЗДОРОВ'Я ТА ПРОФЕСІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПРАЦІВНИКІВ – НАЙЦІННІШИЙ РЕСУРС ДЕРЖАВИ

За даними Держстату, сьогодні майже третина громадян України працюють в умовах, які не відповідають встановленим санітарно-гігієнічним нормативам.

Майже половина працівників, які потребують засобів індивідуального та колективного захисту від шкідливих виробничих факторів, не забезпечені ними. Передусім це селяни, шахтарі, металурги, хіміки. Як наслідок, щороку отримують професійні захворювання близько семи тисяч працівників.

На підприємствах промисловості, транспорту, сільського господарства у небезпечному для людини технічному стані експлуатується 70-80% виробничих споруд, машин, механізмів. Результат – щоденно на виробництві гине 2-3 робітники, травмується майже 20 праців-

ників, щороку близько 15 тисяч стають інвалідами праці. Причини такого стану мають комплексний характер, але основна – це суттєве обмеження державного регулювання охорони праці у зв'язку з руйнуванням фінансових механізмів та важелів управління у цій сфері діяльності. На регіональному рівні такими причинами є вкрай недостатні обсяги фінансування, як приватними, так і державними роботодавцями, заходів з підвищення безпеки і гігієни праці на робочих місцях, відсутність економічної відповідальності роботодавців за порушення законодавства з охорони праці, а також економічної мотивації до фінансування заходів із поліпшення умов праці, тотальне скорочення структурних підрозділів і служб з охорони праці в державних органах управління всіх рівнів, ліквідація промислової медицини, відставання нормативно-правової бази у сфері охорони праці від потреб динамічного розвитку суспільних виробничих відносин.

Федерація профспілок України постійно домагається від держави посилення законодавчих гарантій безпечної праці та відповідальності роботодавців за охорону праці. Профспілки вимагають, щоб концепція гідної безпечної праці, яка визначена у МОП, лягла в основу урядових програм, оскільки тільки так можна забезпечити економічне зростання та побудувати економіку, в якій людина, а не бізнес, перебуватиме на першому місці.

Профспілки наголошують, що безпечна праця – це гарний бізнес. Інвестиції в безпеку підвищують продуктивність праці, кваліфікацію робочої сили, дозволяють збільшити обсяг і підвищити якість продукції, що напружує конкурентоспроможність підприємства. В умовах жорсткої конкуренції перемогу здобувають держави та компанії, що постійно інвестують в найцінніший ресурс – здоров'я та професійний потенціал працівників.

Сергій КАПЛІН, народний депутат України, представник Федерації профспілок України у ВР:

«Моя задача – щоб кожен, хто має профспілковий квиток, не вважав, що це умовність. Щоб цей квиток був не лише приводом для стягування профспілкових внесків. Він має реально захищати від звільнення, низької зарплати, дискримінації. Має захищати все те, що об'єднує поняття «гідна праця». Наше завдання – не допустити, щоб людина праці була безправною».

Микола ШЕРШУН, голова Федерації профспілок Рівненської області:

«Захищаючи право працюючого на гідну заробітну плату, будемо домагатися поступового підвищення її рівня, особливо збільшення частки заробітної плати у собівартості продукції, яка має становити не менше 28–30%. Усі разом, починаючи від первинки до Президії ФПО, маємо докласти зусиль для повної ліквідації заборгованості з виплати заробітної плати і недопущення її появи в майбутньому».

УКРАЇНСЬКІ РЕАЛІЇ ГІДНОЇ ПРАЦІ

7 жовтня – Всесвітній день боротьби за гідну працю. Масштаби та кількість учасників акцій у різних країнах будуть неоднаковими. Та навіть заможні європейські держави підтримують дії за гідну працю. Для України боротьба за гідну працю почнеться з переорієнтації зусиль: спершу на забезпечення людей роботою, а згодом – упровадженням критеріїв не будь-якої, а гідної праці. Завдання профспілок – окреслити реальні перспективи боротьби за права працюючих. Забезпечення стандартів гідної праці, політики зайнятості, безпечних та здорових умов праці, соціального діалогу, соціального захисту – це та робота, без виконання якої членство України в Євросоюзі може залишитися довічною мрією.

ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ЧИ АФРИКАНСЬКИЙ РІВЕНЬ

Парадокс, та більшість українців про принципи гідної праці або мають дуже мізерні відомості, або жодного уявлення. Про це свідчать результати постійних тематичних опитувань, які зазвичай проводять у переддень Міжнародного дня боротьби за гідну працю. Цьогорічне анкетування засвідчило, що трохи більше 7% респондентів мають уявлення про концепцію гідної праці. Більше половини респондентів вважає, що сповідувати принципи гідної праці нам іще зарано, бо це неможливо без наявності роботи як такої. Показники безробіття не спонукають до оптимізму. Люди за відсутності робочих місць почуваються не потрібними своїй країні.

Здавалось би, після Революції Гідності у нашому житті мали відбутися зміни на краще. Але ж не склалося, як гадалися. Засліплени бажанням наблизитись до європейських стандартів життя, ми опинилися на рівні найбідніших африканських країн. Україна практично провалила виконання Програми гідної праці на 2012–2015 роки. Теоретично пристала на умови аналогічної програми, розрахованої вже на 2016–

2019 роки, але практичних зрушень поки що не відбулося. Влада традиційно посилається на економічну скруту, витрати на воєнні дії на сході країни, ймовірність дефолту та ще низку «об'єктивних» причин.

Тож експерти запитують: чи не стане чергова програма планом дії на папері, а запевняння тих, хто має відповідати за її реальне втілення, – черговим популізмом? Що пропонує оновлена програма? Головний пріоритет – це розвиток зайнятості заради стабільності та зростання. Йдеться про створення сприятливих умов для сталого розвитку підприємств та забезпечення гідної зайнятості, розвиток навичок і компетенції для потреб ринку праці, прогнозування ринку праці тощо. Другим пріоритетом названо ефективний соціальний діалог в умовах сучасного розвитку України. Серед напрямів роботи – приведення трудового законодавства у відповідність до конвенції МОП та директив ЄС, забезпечення інституційної спроможності соціальних партнерів та органів соціального діалогу, удосконалення системи вирішення колективних переговорів і трудових спорів.

Третій пріоритет – це соціальний захист та умови праці. Практичні рекомендації реформування системи соціального страху-

вання, оплати праці, скорочення масштабів неформальної зайнятості тощо.

Нічого надскладного – за такими принципами працює увесь цивілізований світ.

Що більше у нас буде високооплачуваних робочих місць, на яких працюватимуть ефективні, прогресивні й цілеспрямовані фахівці, які постійно вдосконалюють свої знання і прагнуть досягти міжнародного рівня, то потрібніші вони для суспільства. Незаперечна істина, чи не так? Однак її в Україні чомусь ігнорують. І насамперед на рівні влади.

Але у профспілок – принципова позиція з усіх трьох пріоритетних напрямів. Приміром, перший – розвиток зайнятості заради стабільності та зростання. Саме з реалізацією цих завдань проблем більш ніж досить. Ринок праці у нас абсолютно не прогнозований. Ті, хто покликаний відповідати за його стабільність, зайняті черговою реорганізацією структур та неприхованою імітацією реформ. У так званих реформах чомусь не знайшлося місця для аналізу скорочення масштабів неформальної зайнятості, оплати праці, соціального страхування. Що говорити про неформальну зайнятість, якщо Міністерство соціальної політики не може назвати точну цифру безробітних у країні?

ЗАРПЛАТА ЯК МИЛОСТИНЯ

У Конституції України записано, що кожен громадянин має право на працю. І жодного рядка, навіть натяку, що українці мають отримувати найнижчу в Європі заробітну плату, найнижчу пенсію і, як закономірний наслідок, – найнижчу тривалість життя. Українці працюють за копійки, а праця в нашій державі не варта й ламаного гроша. Адже в країні немає адекватної ціни праці. А як нема, то й суду нема. Експерти обурюються, чому у нас до соціальних виплат зара-

ховують заробітну плату. Вона не є і ніколи не була соціальною категорією. Відтак нам платять не зарплату, а милостиню. Прикро, що за 25 років незалежності в Україні не сформувалась така економічна категорія, як заробітна плата.

Чи не через такі викривлення кожен четвертий живе за межею бідності, а мінімальна зарплата вже давно не виконує ролі соціального стандарту оплати праці. Тільки Україна може похвалитися «досягненням» – тотальна бідність серед працюючих. Життя на межі бідності, а часто і за нею, для багатьох українців не

Андрій НОВАК, голова Комітету економістів України:

«Категорію зарплат не беруть з фантазії і намальованих цифр. Її беруть з економічного стану, динаміки економіки країни. Зараз в Україні рівень мінімальних зарплат, м'яко кажучи, не відповідає цінам. Слід врахувати те, що за останні два роки ми спостерігали підвищення ціни не на 10-20%, а в 5-7 разів».

Людмила ШАНГІНА, директор соціальних програм Центру Разумкова:

«Європейська країна не може пишатися тим, що її основною конкурентною перевагою є дешева робоча сила. Зарплати – це основа соціальної політики. А коли праця в країні недооцінена і половина економіки перебуває в тіні, говорити про вмотивовану соціальну політику не доводиться. Якщо не зайнятися первинними речами, зокрема, адекватною оплатою праці, то вторинні заходи на кшталт підвищення пенсійного віку, оподаткування пенсій тощо можна здійснювати скільки завгодно – результат буде нульовий».

На 120 тисяч гривень на рік,

ЗА ДАНИМИ МІНІСТЕРСТВА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ, ВИРОБЛЯЄ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ ОДИН УКРАЇНСЬКИЙ РОБІТНИК, ТОДИ ЯК АМЕРИКАНЕЦЬ – НА 100 ТИСЯЧ ДОЛАРІВ.

6,5 мільйона

ГРОМАДЯН КРАЇНИ ПРАЦЮЮТЬ ЗА МЕЖАМИ УКРАЇНИ, ЩО СТАНОВИТЬ ПОНАД 14% УКРАЇНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ.

Близько 400 тисяч українців

ПЕРЕБУВАЄ НА ОБЛІКУ В СЛУЖБІ ЗАЙНЯТОСТІ.

У РЕЙТИНГУ НАЙНИЖЧИХ ЗАРПЛАТ

Україна продовжує утримувати «пальму першості» в Європі за показником найнижчої середньої зарплати. Прагнення дотягтися до Швейцарії допоки недосяжне.

Щомісячна середня зарплата у цій країні становить 4047 євро. У Норвегії – 3527 євро, Люксембурзі – 3189 євро. Недалеко від них і мешканці Данії із середньомісячною зарплатою у 3113 євро.

Від двох до трьох тисяч євро отримують громадяни Швеції (2268 євро), Фінляндії (2321 євро), Нідерландів (2136 євро), Німеччини (2054 євро), Франції (2449 євро), Великої Британії (2101 євро), Ірландії (2160 євро) та Австрії (2012 євро).

Зарплату у межах від 1000 до 2000 євро отримують успішні іспанці, словенці та італійці.

Менше тисяч євро отримують у Польщі (750 євро), Литві (524 євро), Латвії (504 євро), Естонії (735 євро), Росії (527 євро), Білорусі (353 євро), Чехії (702 євро), Словаччині (745 євро), Угорщині (797 євро), Молдові (181 євро). А за ними йде Україна – 135 євро.

Експерти намагаються жартувати. Кажуть, не треба прив'язуватися до євро. Спробуйте перерахувати у звичній американській валюті. Може, потеплішає? Також не слід брати заможні й успішні європейські країни. Треба орієнтуватися на колишні радянські республіки.

Що ж, спробувати можна. У Білорусі середньомісячна зарплата становить 450 доларів. Українці, за даними Державної служби статистики, ледь дотягують до 200 доларів. Тож порівняння з високорозвинутими європейськими країнами просто недоречно і нічого нового про рівень середньої заробітної плати не засвідчить. Як не крути, він не витримує жодної критики.

Якщо взяти нинішній курс долара, то до заповітних двох сотень середня зарплата не дотягне. Вона лише наблизиться до позначки у 5 тисяч гривень. За даними статистичного відомства, на початок літа поточного року середня зарплата по країні становила 4984 гривні. Український робітник за годину роботи отримує в середньому 2-2,5 долара, німецький – 40 євро, скандинавський – 80 євро. Доля заробітної плати у собівартості національної продукції наразі становить 8-11%, тоді як європейської – 40-50%. Не вміємо працювати чи розучились рахувати?

ціального діалогу, трудових відносин влада шоразу норовить відкласти на потім.

Навіть те, що профільне Міністерство соціальної політики створене шляхом реорганізації міністерства праці і соціальної політики, багато що прояснює. Із назви відомства зрозуміти, що міністерство віднини не опікуватиметься такими дріб'язковими проблемами, як праця чи навіть гідна праця. Воно буде роздавати милостиню, періодично підвищуючи її на 5 чи 10 відсотків. Залежно від фінансових можливостей держави.

У ПОШУКУ ШАСТЯ ЧУЖИМИ СВІТАМИ

Україна перетворюється на своєрідний вокзал, звідки українці роз'їжджаються по світу. Хтось знайде себе там, хтось ні. Але всі вони зважились на відчайдушний крок, на те, щоб покинути батьківщину, бо втомилася чекати. Люди готові ризикнути всім, щоб хоча б спробувати смак іншого життя.

Якщо раніше головними причинами такого рішення були політична нестабільність і небезпечна ситуація в країні, то нині наші співгромадяни хочуть знайти роботу за кордоном у зв'язку з інфляцією, стрімким злетом цін і зниженням рівня життя.

Практично троє з п'яти українців не бачать свого майбутнього в Україні. Кожен другий не задоволений розміром зарплати і рівнем розвитку економіки. Трохи менше половини вважають неможливим залишатися в країні, в якій не дотримуються законів і процвітає корупція. І ще двоє з п'яти стурбовані нестабільною

політичною ситуацією. Та хоч би якими були мотиви, головним залишається те, що це єдиний спосіб вижити і дати гідне майбутнє своїм дітям. У власній країні чимало людей просто не бачать альтернативи. Попри те, що їх лякають чужиною, незатребуваністю, мовляв, і своїх там вистачає, все одно знаходять своє місце і потроху асимілюються в суспільство, а звикнувши, не бачать сенсу повертатися назад в хаос, несправедливість та безперспективність. Показово, що найбільше їде за кордон у пошуках гідної праці та достойної зарплати молодь. Експерти підрахували, що 60% людей, котрі залишили Україну, молодь від 20 до 30 років.

Чверть молодих українців не має роботи. Рівень безробіття серед молоді – найвищий в Європі. Це визнають і в службі зайнятості, і в Міністерстві соціального розвитку. Та лише констатують показники і фіксують кількість від'їжджаючих у чужі світи. Не подорожувати, а працювати. Далеко не завжди відповідно до своєї кваліфікації, але за пристойну зарплату. Звісно, вона нижча, ніж для своїх, але у рази вища, ніж на батьківщині. Чи замислювалася влада про втрачений потенціал для країни? Певно, що не дуже, бо тільки українці своїх же співгромадян іменують зневажливо – «заробітчани».

Навіть в успішних країнах роботу розглядають як основну частину життя людини з погляду присвяченого їй загального часу, соціального визнання й самоповаги. Гідна праця – своєрідний елемент якості життя, а не лише джерело достатку. І тут уже не виникає запитання: хочемо ми жити гідно чи ні?

страшний сон, а реалії. І ані освітньо-кваліфікаційний рівень, ані талант, ані бажання працювати жодним чином не є гарантією безбідного життя. Навіть з точки зору елементарної людяності таке ганебне явище не має виправдання.

Про те, що найкращий спосіб боротьби з бідністю – висока зайнятість і гідна оплата праці, нам змушені підказувати міжнародні експерти. Міжнародна конфедерація профспілок закликає уряди всіх країн, і нашої також, до створення нових робочих місць. Не задля кількості, а для якісного їх наповнення. Адже подолання соціальної несправедливості, наголошують профспілкові діячі, слід розпочинати з подолання дефіциту гідної праці. Якби в Україні панували принципи гідної праці у повному обсязі, без будь-яких обмежень та поглиблених рішень, це сприяло б реальному підвищенню якості людського потенціалу.

Складається враження, що впроваджувати принципи гідної праці, попри низку рекомендацій, програм з боку міжнародної спільноти, Україна не поспішає. Стратегічні завдання у сфері зайнятості, со-

внення. Адже подолання соціальної несправедливості, наголошують профспілкові діячі, слід розпочинати з подолання дефіциту гідної праці. Якби в Україні панували принципи гідної праці у повному обсязі, без будь-яких обмежень та поглиблених рішень, це сприяло б реальному підвищенню якості людського потенціалу.

ДОКУМЕНТИ

У РАМКАХ
ТРИСТОРОННЬОГО
ДІАЛОГУ

Профспілки традиційно виступають ініціаторами проведення Всесвітнього дня дій за гідну працю та Міжнародного дня боротьби з бідністю задля привернення уваги до питань збереження та створення робочих місць, їхньої якості та безпеки, рівня зарплати та своєчасності її виплати, а також подолання бідності, зокрема серед працюючих.

Федерация профспілок України звернулася до органів виконавчої та законодавчої влади із закликом відзначити Всесвітній день боротьби з бідністю заходами на державному рівні. 7 квітня 2016 року на засіданні Національної тристоронньої соціально-економічної ради було підписано Меморандум про взаєморозуміння щодо реалізації Програми гідної праці МОП для України на період 2016–2019 років між Міністерством соціальної політики України, репрезентативними всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців, репрезентативними всеукраїнськими об'єднаннями профспілок та Міжнародною організацією праці. Програма гідної праці МОП для України є системою середньострокового планування, що спрямована на роботу МОП в Україні впродовж 2016–2019 років відповідно до трьох пріоритетів і завдань, погоджених з Урядом та соціальними партнерами. Головна мета програми – забезпечення повної, продуктивної, безпечної зайнятості з гідною оплатою праці шляхом реалізації спільних дій соціальних партнерів, з одного боку, та Міжнародної організації праці, з іншого.

Задля сприяння досягненню цілей програми, моніторингу та оцінки її впровадження, забезпечення активної участі всіх зацікавлених сторін і виконання ними своїх зобов'язань з досягнення спільно погоджених результатів утворена Наглядова рада програми, яка не рідше, ніж двічі на рік перевірятиме хід виконання програми.

З метою досягнення визначених програмною стратегічних цілей і пріоритетів на засіданні Президії ФПУ у червні п. р. прийнято пропозиції ФПУ до плану заходів щодо реалізації Програми гідної праці МОП для України на період 2016–2019 років. До зазначеного плану включено заходи для реалізації їх на тристоронній основі. А 23 серпня було підписано Генеральну угоду про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2016–2017 роки, яка закладає підвалини для виконання пріоритетних напрямів Програми гідної праці – ефективної зайнятості з гідними умовами праці, соціального захисту та соціального діалогу.

На реалізацію положень Генугоди та вимог профспілок галузевими профспілками розпочато відповідну роботу щодо укладення галузевих угод, зокрема 6 вересня укладено угоду в галузі авіабудування.

ГІДНА ПРАЦЯ - ЦЕ ПОВНА ТА
ПРОДУКТИВНА ЗАЙНЯТІСТЬ

Нова хвиля економічної кризи в 2014–2015 роках, анексія Криму та військові дії на сході країни, вилучення ресурсів економіки на оборону країни призвели до повної або часткової втрати виробничих замовлень інших країн, зупинки низки підприємств та значних втрат серед працюючих на ринку праці – понад 2 млн осіб, з яких майже 50% – у промисловості.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Надзвичайно актуальними для країни стали питання соціально-економічного захисту учасників АТО та внутрішніх переселенців, що потребує як удосконалення існуючої державної політики загалом, так і індивідуального підходу до кожної людини зокрема.

Однією з найгостріших соціально-економічних проблем залишається безробіття молоді (осіб у віці 16–35 років). Рівень молодіжного безробіття становить в Україні майже 25% – кожна четверта молода людина не має роботи. Зокрема, недосконалість існуючого механізму прогнозування економічної ситуації та потреб ринку праці призводить до невідповідності державного замовлення на підготовку кадрів потребам економіки.

Ів такій ситуації майже половина вакансій (47%), що пропонуються державною службою зайнятості, – із зарплатою від мінімальної до 2 тис. гривень, майже третина (28%) – від 2 до 3 тис. грн.

Втрата робочих місць на Донбасі та проблеми внутрішньо переміщених осіб усе більше загострюють ризики втрати людського капіталу на

середньо- та довгострокову перспективу.

З метою вирішення зазначених проблем Міністерством соціальної політики на погодження СПО профспілок та профспілкових об'єднань декілька разів надсилався проект ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування державного управління у сфері зайнятості населення та соціального страхування на випадок безробіття», який був розроблений без залучення соціальних партнерів, що є порушенням Конвенції МОП № 122 та Рекомендації МОП № 169 щодо політики в сфері зайнятості, та містить положення, які ніколи не підтримувалися профспілками.

Пропозиції центрального органу виконавчої влади, що має формувати політику зайнятості в Україні, не вирішували проблему безробіття населення та не сприяли досягненню принципів гідної праці.

Завдяки послідовним і консолідованим діям профспілкам вдалося у березні 2016 року заблокувати просування зазначеного законопроекту в тому вигляді, що суперечив чинному законодавству. У червні, на виконання реко-

мендацій учасників слухань у Комітеті Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення на тему «Мета та шляхи реформування Державної служби зайнятості», утворено робочу групу з доопрацювання законопроекту «Про внесення змін до ЗУ «Про зайнятість населення» (нова редакція) та інших пов'язаних законодавчих актів. Водночас протягом серпня – вересня відбулася низка зустрічей на рівні Прем'єр-міністра та міністра соціальної політики з актуальних питань у сфері зайнятості. Так, на виконання доручення Прем'єр-міністра України В. Гройсмана утворено робочу групу з напрацювання консолідованих законодавчих пропозицій до законопроекту про зайнятість населення. 29 ве-

ресня під час експертної зустрічі соопартнерів з представниками ПРООН під головуванням першого заступника міністра соціальної політики О. Крентовської було презентовано напрацьовані міністерством пропозиції до законопроекту про зайнятість.

Профспілки наполягають, що реформу політики зайнятості необхідно здійснювати через створення умов для забезпечення продуктивної, повної та гідної зайнятості, створення нових високотехнологічних та гідно оплачуваних робочих місць, запровадження принципів використання страхових коштів виключно на користь застрахованих осіб у разі настання страхових випадків, а фінансування ДСЗ здійснювати за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів.

16 млн осіб	55,6 %	9,4 %
становить чисельність зайнятого населення України в 2016 році	складає рівень зайнятості	складає безробіття в країні за офіційними даними

ЕКСПЕРТНА ОЦІНКА

ЗАРПЛАТА МАЄ ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ
ГІДНИЙ РІВЕНЬ ЖИТТЯ ЛЮДЕЙ

Розрахунки основних державних соціальних стандартів та гарантій в проекті Держбюджету-2017 здійснені на основі застарілих наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг для основних соціальних і демографічних груп населення.

У проекті Держбюджету України на 2017 рік при визначенні розмірів основних державних соціальних стандартів та гарантій враховано домовленості нещодавно підписаної Генугоди, зокрема щодо зростання розмірів прожиткового мінімуму, мінімальних зарплати та пенсії не менш ніж на прогнозний рівень інфляції (у проекті закладено зростання з перевищенням прогнозного індексу інфляції на 2%). Водночас залишилася неврахованою норма щодо

забезпечення скорочення у 2017 році грошового розриву між розміром посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду ЄТС і мінімальною зарплатою на рівні, що перевищує прогнозний індекс споживчих цін. Однак профспілки наполягатимуть на скороченні зазначеного грошового розриву у 2017 році щонайменше до 243 грн із подальшою його ліквідацією.

Разом з тим, профспілкові пропозиції щодо встановлення розмірів прожит-

кового мінімуму, мінімальної зарплати та пенсії на рівні не менше, ніж фактичний прожитковий мінімум для відповідної категорії населення залишилися нереалізованими. За інформацією Урядової сторони, реалізація профспілкових пропозицій до Держбюджету-2017 у повному обсязі потребує 340 млрд грн. Рівень зарплати більшості працюючих в Україні не може забезпечити навіть мінімальних потреб їхніх сімей та значно нижчий, ніж у країнах ЄС.

НА ОСОБЛИВОМУ КОНТРОЛІ – ПОГАШЕННЯ БОРГІВ ФПУ РОЗРОБИЛА НИЗКУ ЗАКОНОПРОЄКТІВ ЩОДО РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОПЛАТИ ПРАЦІ

В Україні й досі не подолано явище заборгованості із зарплати, загальна сума якої на 1 вересня цього року сягнула 1902,3 млн грн, у тому числі на економічно активних підприємствах – 1237,1 млн грн, або 65%.

ЗАКОНОДАВЧА РОБОТА

Вирішити проблему повернення працівникам заборгованої заробітної плати та забезпечити її своєчасну виплату в подальшому можливо, на думку профспілок, шляхом:

- законодавчого запровадження економічної відповідальності роботодавців перед працівником та економічного захисту працівника в разі затримки зарплати;
- надання права працівнику на призупинення роботи в разі невилплати заробітної плати;
- переведення заробітної плати до позачергових виплат;
- створення гарантійної установи для забезпечення виплат зарплат у разі неплатоспроможності підприємства.

Так, за наполяганням профспілок, питання економічної відповідальності роботодавця та надання права працівнику на призупинення роботи включено до проекту Трудового кодексу України.

Також було затверджено План невідкладних заходів щодо погашення заборгованості із заробітної плати (на виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 липня 2016 року № 517-р), яким, зокрема, зобов'язано відповідні центральні органи виконавчої влади до кінця 2016 року розробити та внести на розгляд Уряду законопроект щодо дотримання вимог найманих працівників у разі неплатоспроможності роботодавця й опрацювати за участю сторін соціального діалогу питання ратифікації розділу III Конвенції МОП № 173 про захист вимог працівників у випадку неплатоспроможності роботодавця та приєднання до статті 25 Європейської соціальної хартії (переглянутої).

Водночас завдяки послідовній та наполегливій позиції ФПУ вдалося привернути увагу Уряду до проблем низької заробітної плати та несвоєчасності її виплати. Так, за результатами зустрічі з представниками ФПУ 6 липня 2016 року, Прем'єр-міністром України В. Гройсманом надано доручення центральним органам виконавчої влади (від 09.07.2016 № 25167/0/1-16), зокрема, стосовно розробки до 1 вересня ц. р.

законопроектів щодо реформування системи оплати праці. ФПУ розроблено та направлено парламентським фракціям проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку встановлення мінімальних гарантій в оплаті праці». Народним депутатом України О. Вілкулом зареєстровано у Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо збільшення мінімальної заробітної плати на рівень, який відповідає фактичному прожитковому мінімуму для працездатних осіб» (№ 4900 від 06.07.2016), а 13.07.2016 на-

чих актів України щодо забезпечення своєчасної виплати заробітної плати», який схвалено СПО об'єднань профспілок (рішення № 18-3 від 08.12.2014). Законопроект, зокрема, передбачається посилення економічного захисту заробітної плати у разі її затримки шляхом зобов'язання роботодавця сплатити працівнику відшкодування у розмірі подвійної облікової ставки Національного банку в розрахунку на рік за кожний день затримки, починаючи з наступного дня після закінчення встановлених строків виплати заробітної плати, включаючи день її фактичної виплати.

Проект закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо порядку встановлення мінімальних гарантій в оплаті праці) (реєстр. № 3438), яким передбачається запровадження підвищувальних галузевих коефіцієнтів для визначення тарифних ставок робітників I розряду, розроблено профспілковими фахівцями, схвалено Президією ФПУ (постанова № П-36-8 від 23.12.2014) і СПО об'єднань профспілок (рішення № 20-2 від 31.03.2015 і Протокол № 23 від 25.05.2015). Одночасно розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження показників підвищувальних галузевих коефіцієнтів для визначення тарифних ставок робітників I розряду за галузями економіки бюджетної сфери», який буде направлено до Кабінету Міністрів України в разі прийняття законопроекту.

Ухвалення запропонованих проектів документів щодо запровадження мінімальних гарантій заробітної плати за галузеву ознакою в бюджетній сфері сприятиме зростанню рівня зарплати в реальному секторі економіки, детінізації оплати праці найманих працівників, збільшенню надходжень до бюджетів і фондів, а також дасть поштовх для зростання зарплати в бюджетній сфері.

Членським організаціям ФПУ рекомендовано проведення консультацій з народними депутатами України з метою прийняття зазначених законопроектів.

**ЗАВДЯКИ
ПОСЛІДОВНІЙ
ТА НАПОЛЕГЛИВІЙ ПО-
ЗИЦІЇ ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФ-
СПІЛОК УКРАЇНИ ВДАЛОСЯ
ПРИВЕРНУТИ УВАГУ УРЯДУ
ДО ПРОБЛЕМ НИЗЬКОЇ ЗА-
РОБІТНОЇ ПЛАТИ ТА НЕ-
СВОЄЧАСНОСТІ ЇЇ
ВИПЛАТИ.**

родними депутатами України С. Капліним і О. Сугоняком поданий до парламенту проект ЗУ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку встановлення мінімальних гарантій в оплаті праці» (реєстр. № 4900-1). Зазначеними законопроектами передбачається, зокрема, підвищення розміру мінімальної заробітної плати до рівня фактичного розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, запровадження галузевих підвищувальних коефіцієнтів до заробітної плати в бюджетній сфері і т. ін. Крім того, у Верховній Раді України зареєстровано та включено до порядку денного чергової сесії законопроекти № 2533 та № 3438, розроблені фахівцями ФПУ.

У законопроекті № 2533 частково враховано положення профспілкового проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодав-

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ

НЕ ДОПУСТИТИ ПОГІРШЕННЯ ЖИТТЯ ЛЮДЕЙ

Завданням No 1 Порядку денного розвитку на період після 2015 року та Цілей сталого розвитку (2015–2030 роки), затверджених на Саміті ООН у вересні 2015 року, є викорінення бідності, боротьба з нерівністю та захист прав кожної людини. З метою реалізації цього завдання Уряд розпорядженням від 16.03.2016 № 161-р схвалив Стратегію подолання бідності. Головна мета документа – поетапне зниження в Україні масштабу бідності, соціального відчуження та запровадження нових механізмів її запобігання. Стратегію передбачено реалізувати до 2020 року.

Завдяки активній позиції профспілок при прийнятті зазначеного нормативно-правового акта пропозиції профспілкової сторони, спрямовані на соціальний захист громадян, були враховані. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 08.08.2016 № 573-р затверджено План заходів на 2016–2017 роки з реалізації Стратегії подолання бідності. За наполяганням профспілок щодо належного соціального захисту населення в умовах підвищення цін і тарифів вдалося домогтися від Уряду максимального спрощення системи надання житлових субсидій мало-забезпеченим верствам населення. Разом з тим, на сьогодні вкрай актуальними залишаються проблемні питання щодо заниження розмірів основних державних соціальних стандартів та гарантій: мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму та мінімальної пенсії. Оскільки розмір усіх соціальних виплат розраховується на основі основного державного соціального стандарту – прожиткового мінімуму, то невідповідність його законодавчо встановленого розміру реальним мінімальним потребам забезпечення особи призводить до штучно занижених розмірів допомог.

5 вересня 2016 року на засіданні Урядового комітету з питань соціальної політики та гуманітарного розвитку було схвалено проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг для основних соціальних і демографічних груп населення». Проте й досі Урядом не прийнято рішення щодо затвердження оновлених наборів. Федерація профспілок України вимагає від Уряду прискорення затвердження оновлених наборів продуктів харчування, непродовольчих товарів та послуг для основних соціальних і демографічних груп населення з метою формування розмірів прожиткового мінімуму на основі актуалізованих показників.

**Матеріали підготовлено
Департаментом захисту соціально-економічних
прав апарату ФПУ**

ОГОЛОШЕННЯ

ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» повідомляє, що комерційний конкурс із продажу будівлі пошти-перукарні, що розташована за адресою: Закарпатська обл., Мукачівський р-н, с. Синяк, вул. Без назви, будинок 1/8, призначений на 7 листопада 2016 року.

Початкова вартість об'єкта – 123729,48 грн, у тому числі вартість об'єкта – 103107,90 грн, ПДВ – 20621,58 грн.

Перший конкурсний крок збільшення початкової ціни продажу об'єкта складе не менше 5 (п'яти) відсотків від початкової ціни, яку повинні запропонувати учасники конкурсу.

Крім запропонованої ціни, учасник конкурсу зобов'язаний компенсувати витрати, що пов'язані з проведенням конкурсу (послуги БТІ, вартість проведення оцінки майна, витрати конкурсної комісії щодо організації конкурсу і т. ін.).

Конкурс відбудеться о 14-й годині 7 листопада 2016 року за адресою: м. Київ, вул. Шота Руставелі, 39/41, кімната 501. Реєстрація учасників конкурсу проводиться до 14-ї години 1 листопада 2016 року.

Учасники конкурсу для здійснення реєстрації повинні заздалегідь ознайомитися в ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» з Фіксованими умовами продажу та вимогами до учасників конкурсу для надання повного пакета документів, у тому числі копій платіжних документів про перерахування продавцю сум гарантійного внеску, що засвідчує платоспроможність учасника конкурсу, в розмірі 10% від початкової вартості та реєстраційного внеску в сумі 17 грн. Наявність повного пакета документів та виконання фіксованих умов продажу є обов'язковими при реєстрації учасників конкурсу.

Гарантійний внесок не є авансовим платежем за майно та буде повернутий протягом 10 днів після дати проведення конкурсу.

Телефони для довідок: (044) 289-53-10, 289-44-03.

ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» повідомляє, що комерційний конкурс із продажу будівлі готелю «Роксолана», що розташований за адресою: Миколаївська обл., м. Очаків, вул. 60 років СРСР, будинок 2а, призначений на 7 листопада 2016 року.

Початкова вартість об'єкта – 1432535,07 грн, у тому числі вартість об'єкта – 1193779,22 грн, ПДВ – 238755,84 грн.

Перший конкурсний крок збільшення початкової ціни продажу об'єкта складе не менше 5 (п'яти) відсотків від початкової ціни, яку повинні запропонувати учасники конкурсу.

Крім запропонованої ціни, учасник конкурсу зобов'язаний компенсувати витрати, що пов'язані з проведенням конкурсу (послуги БТІ, вартість проведення оцінки майна, витрати конкурсної комісії щодо організації конкурсу і т. ін.).

Конкурс відбудеться о 13-й годині 7 листопада 2016 року за адресою: м. Київ, вул. Шота Руставелі, 39/41, кімната 501. Реєстрація учасників конкурсу проводиться до 13-ї години 1 листопада 2016 року.

Учасники конкурсу для здійснення реєстрації повинні заздалегідь ознайомитися в ПрАТ «Укрпрофоздоровниця» з Фіксованими умовами продажу та вимогами до учасників конкурсу для надання повного пакета документів, у тому числі копій платіжних документів про перерахування продавцю сум гарантійного внеску, що засвідчує платоспроможність учасника конкурсу, в розмірі 10% від початкової вартості та реєстраційного внеску в сумі 17 грн. Наявність повного пакета документів та виконання фіксованих умов продажу є обов'язковими при реєстрації учасників конкурсу.

Гарантійний внесок не є авансовим платежем за майно та буде повернутий протягом 10 днів після дати проведення конкурсу.

Телефони для довідок: (044) 289-53-10, 289-44-03.

КОМІСІЯ ПО ТРУДОВИХ СПОРАХ: ПОВНОВАЖЕННЯ, ДІЯЛЬНІСТЬ

Який порядок організації комісії по трудових спорах на підприємстві, і в який термін працівник може звернутися до неї щодо порушення своїх прав?

ЗАХИСТ ПРАВ

Відповідно до статті 223 Кодексу законів про працю України комісія по трудових спорах обирається загальними зборами (конференцією) трудового колективу підприємства, установи, організації з числом працюючих не менш як 15 осіб.

Порядок обрання, чисельність, склад і строк повноважень комісії визначаються загальними зборами (конференцією) трудового колективу підприємства, установи, організації. При цьому кількість працівників у складі комісії по трудових спорах підприємства повинна становити не менше половини її складу. Комісія по трудових спорах обирає із свого складу голову, його заступників і секретаря.

За рішенням загальних зборів (конференції) трудового колективу підприємства, установи, організації можуть бути створені комісії по трудових спорах у цехах та інших аналогічних підрозділах. Ці комісії обираються колективами підрозділів і діють на тих же підставах, що й комісії по трудових спорах підприємств, установ, організації.

У комісіях по трудових спорах підрозділів можуть розглядатися трудові спори в межах повноважень цих підрозділів.

Організаційно-технічне забезпечення комісії по трудових спорах (надання обладнаного приміщення, друкарської та іншої техніки, необхідної літератури, організація діловодства, облік та зберігання заяв працівників і справ, підготовка та видача копій рішень і т. ін.) здійснюється власником або уповноваженим ним органом.

Комісія по трудових спорах підприємства, установи, організації має печатку встановленого зразка.

Відповідно до статті 224 КЗпПВ комісія по трудових спорах є обов'язковим первинним органом по розгляду трудових спорів, що виникають на підприємствах, в установах, організаціях, за винятком спорів, зазначених у статтях 222, 232 цього Кодексу.

Трудовий спір підлягає розгляду в комі-

сії по трудових спорах, якщо працівник самостійно або за участю профспілкової організації, що представляє його інтереси, не врегулював розбіжності при безпосередніх переговорах з власником або уповноваженим ним органом.

Спори повинні розглядатися у присутності працівника, який подав заяву, представників власника або уповноваженого ним органу. Розгляд спору за відсутності працівника допускається лише за його письмовою заявою. За бажанням працівника при розгляді спору від його імені може виступати представник профспілкового органу або інша особа, в тому числі адвокат.

У разі нез'явлення працівника або його представника на засідання комісії розгляд заяви відкладається до наступного засідання. При повторному нез'явленні працівника без поважних причин комісія може винести рішення про зняття цієї заяви з розгляду, що не позбавляє працівника права подати заяву знову в межах 3-місячного строку з дня, коли працівник дізнався або повинен був дізнатися про порушення свого права.

Комісія по трудових спорах має право викликати на засідання свідків, доручати спеціалістам проведення технічних, бухгалтерських та інших перевірок, вимагати від власника або уповноваженого ним органу необхідні розрахунки та документи.

Засідання комісії по трудових спорах вважається правомочним, якщо на ньому присутні не менше двох третин обраних до її складу членів.

Працівник, власник або уповноважений ним орган мають право заявити мотивований відвід будь-якому члену комісії. Питання про відвід вирішується більшістю голосів членів комісії, присутніх на засіданні. Член комісії, якому заявлено відвід, не бере участі у вирішенні питання про відвід.

На засіданні комісії ведеться протокол, який підписується головою або його заступником і секретарем.

КОМІСІЯ ПО ТРУДОВИХ СПОРАХ ОБИРАЄТЬСЯ ЗАГАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ (КОНФЕРЕНЦІЄЮ) ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ ПІДПРИЄМСТВА, УСТАНОВИ, ОРГАНІЗАЦІЇ. ПОРЯДОК ОБРАННЯ, ЧИСЕЛЬНІСТЬ, СКЛАД І СТРОК ПОВНОВАЖЕНЬ КОМІСІЇ ВИЗНАЧАЮТЬСЯ ЗАГАЛЬНИМИ ЗБОРАМИ (КОНФЕРЕНЦІЄЮ) ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ ПІДПРИЄМСТВА, УСТАНОВИ, ОРГАНІЗАЦІЇ.

Працівник може звернутися до комісії по трудових спорах у 3-місячний строк з дня, коли він дізнався або повинен був дізнатися про порушення свого права, а в спорах про виплату належної йому заробітної плати – без обмеження будь-яким строком (ст. 225 КЗпПВ).

У разі пропуску з поважних причин встановленого строку комісія по трудових спорах може його поновити.

Заява працівника, що надійшла до комісії, підлягає обов'язковій реєстрації.

Комісія по трудових спорах зобов'язана розглянути трудовий спір у 10-денний строк з дня подання заяви (ст. 226 КЗпПВ).

ПРИМУСОВО ДО ВИКОНАННЯ

ЯКЩО РОБОТОДАВЕЦЬ НЕ ВИКОНУЄ РІШЕННЯ...

Як діяти у разі, якщо роботодавець не виконує рішення комісії по трудових спорах?

Відповідно до статті 230 КЗпПВ, у разі невиконання власником або уповноваженим ним органом рішення комісії по трудових спорах у встановлений строк (ст. 229 КЗпПВ) працівники комісією по трудових спорах підприємства, установи, організації видається посвідчення, що має силу виконавчого листа. У посвідченні вказуються найменування органу, який виніс рішення щодо трудового спору, дата прийняття і ви-

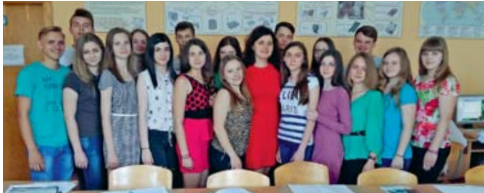
дачі та номер рішення, прізвище, ім'я, по батькові та адреса стягувача, найменування та адреса боржника, номери його рахунків у банках, рішення по суті спору, строк пред'явлення посвідчення до виконання. Посвідчення засвідчується підписом голови або заступника голови комісії по трудових спорах підприємства, установи, організації та печаткою комісії. Посвідчення не видається, якщо працівник, власник або уповноважений

ним орган звернувся у встановлений статтею 228 КЗпПВ строк із заявою про вирішення трудового спору до районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду.

На підставі посвідчення, пред'явленого не пізніше 3-місячного строку до районного, міського (міста обласного значення), районного у місті відділу державної виконавчої служби, державний виконавець виконує рішення комісії по трудових спорах у примусовому порядку.

ВЛАСНИЙ ПОГЛЯД

ВЧИМОСЯ БУТИ УСПІШНИМИ

Бути успішними мріє більшість людей. Проте поняття «успіх» кожен розуміє по-своєму. Для одних він полягає у досягненні добробуту, сімейного затишку, інші, активніші люди, прагнуть досягнути у житті більших висот. Для них успіх – це кар'єра, власний бізнес, влада. Щоб домогтися цього, вони повинні стати лідерами, виховувати у собі лідерські якості.

Хто такий лідер? Відповідь на це запитання намагалися відшукати учасники тренінгу «Виглядай, мисли, говори і дій як справжній профспілковий лідер», який відбувся у рамках дансько-українського проекту «Посилення внеску профспілок у забезпечення гідної праці, захисту прав працівників та демократизацію в Україні». У ньому взяли участь 20 студентів усіх спеціальностей Чортківського державного медичного коледжу. Мета тренінгу полягала у визначенні сутності лідерства, специфіки командної роботи. Протягом заняття учасники дістали змогу виявити у собі лідерські якості, навчитися обстоювати власну позицію; опанувати мистецтво працювати самостійно та в команді; виявити організаторські здібності; навчитися оцінювати та використовувати власний потенціал і потенціал команди. Водночас учасники заходу зрозуміли, що бути лідером – це і радість, і велика відповідальність. Адже вимогливість у ставленні до інших потребує високого рівня вимогливості до себе.

Під час заходу учасники використовували матеріали, розроблені навчально-методичними центрами профспілок та нашими данськими колегами. Серед вправ, які виконували на тренінгу, найбільше студентам запам'яталися діагностика лідерських здібностей,

яку проводили у формі тесту-опитувальника; мозковий штурм «Хто така Я – особистість активної дії?». Вправа «Презентація лідерських якостей» допомогла студентам проаналізувати свої лідерські якості та вміння; сформувати навички вживання лідерських висловлювань й опанувати техніку самопрезентації. Друга частина тренінгу була присвячена командній роботі. Активні та творчі студенти демонстрували набуті знання та вміння у тренінгу «Створи свій бренд сам», під час якого проаналізували власні методи досягнення цілей, обговорили ефективність різних управлінських навичок, методів запровадження змін, фокусуючи увагу на необхідності дій без примусу, за умов поваги до інших, творчого сприяння змінам, відкритості до нестандартних ідей.

За знання і вміння, потрібні для проведення тренінгу «Виглядай, мисли, говори і дій як справжній профспілковий лідер», модератор висловлює велику вдячність тренерам міжнародного класу Ользі Денисовій, Ірині Глушко, Світлані Задорожній та організаторам дансько-українського проекту Валентині Шевченко та Катерині Волошко.

Наталія КИШКАН,
учасниця другої групи
дансько-українського проекту

АБИ БУТИ ЛІДЕРОМ, ПОТРІБНО:

- Почуватися лідером.
- Діяти як лідер.
- Відзначати й аналізувати успіхи інших лідерів.
- Самовиражатися як лідер.
- Виглядати як лідер.
- Бачити й підтримувати лідерство в інших.

Бути лідером означає навчитися бути ним, адже лідерами не народжуються, а стають у процесі діяльності. Природні передумови розуму, характеру, вплив оточення – тільки стартовий майданчик для розбігу.

МАРАФОН ЗНАНЬ ДЛЯ ПРОФСПІЛКОВИХ ЛІДЕРІВ

У Зональному навчально-методичному центрі профспілок у славетному місті Дніпрі черговим п'ятиденним семінаром завершився осінній навчальний семестр другої групи дансько-українського профспілкового проекту.

НАВЧАННЯ

Керівник центру з реалізації дансько-українського проекту Валентина Шевченко, відкриваючи семінар, проаналізувала динаміку навчання слухачів 2-ї групи та відмітила позитивні зміни, яких вдалося досягти профспілковим лідерам завдяки здобутим у проекті знанням.

Профспілкові активісти поринули у п'ятиденний насичений та цікавий марафон знань, під час якого розглянули низку тем, які допомагали опанувати два чудових профспілкових тренери Ірина Глушко та Ольга Денисова.

Ірина Глушко, використовуючи інтерактивні методики навчання та акцентуючи увагу на практичному компоненті тренінгу, презентувала тему «Психологічні аспекти ведення переговорів». Тренер наголосила, що за специфікою своєї діяльності профспілковець, захищаючи трудові та соціальні права трудящих, постійно перебуває у переговорному процесі. Отже, він має бути завжди напоготові й володіти необхідним арсеналом умінь, знань та навичок задля успішного ведення будь-яких переговорів.

Ірина Глушко розвинула широко поширений стереотип перемовин, що у переговорному процесі завжди є один переможець, один переможений та компроміс як оптимальний варіант у переговорах. При цьому тренер зазначила, що найкращий варіант завершення переговорів – задоволення інтересів кожної із сторін.

За підсумками участі у тренінгу учасники 2-ї групи розширили своє уявлення щодо

Навчальний тиждень промайнув швидко. Натхненні новими знаннями та дружнім спілкуванням з однодумцями учасники другої групи дансько-українського профспілкового проекту повернулися додому, аби у своїй профспілковій діяльності впроваджувати отримані знання та навички, поширювати їх, запалюючи серця рядових членів профспілок.

сутності переговорного процесу, стилів переговорів та психологічних особливостей їх ведення. Найголовніше, що здобуті теоретичні знання відпрацьовувалися та закріплювалися під час виконання практичних вправ, кожний з учасників тренінгу мав змогу відчувати себе у ролі парламентаря й відшліфувати застосування різних стилів перемовин.

Тема «Ораторська майстерність та публічні виступи», яку також презентувала Ірина Глушко, була не менш цікавою та корисною, адже красномовство – одна з ключових якостей профспілкового лідера. Під час цього тренінгу основну увагу було зосереджено на особливостях оратора та його головних якостей: виступу та його компонентах; на психологічних особливостях роботи з аудиторією. Учасники вдосконалювали власні вміння публічних виступів під час практичних завдань: вчилися правильно розставляти акценти, інтонувати й емоційно забарвлювати своє мовлення, використовувати невербальні засоби виразності мовлення й встановлювати контакт з аудиторією. За результатами тренінгу кожен з учасників презентував на загал власний мікрровиступ, повною мірою намагаючись використати здобуті знання.

Наступний блок тем – «Ефективні комунікації та профспілки» і «Роль профспілкового лідера у мотивації профчленства» презентувала профспілковий тренер Ольга Денисова. Неродинарний підхід до методики навчання, використання інтерактивних методів й різноманітність практичних занять сприяли якнайповнішому висвітленню тем. Спершу Ольга Денисова зосередила увагу на «особистості» профспілкового лідера та визначенні його сильних і слабких сторін, адже лише сильна, цілісна та професійна особистість зможе мотивувати й повести інших за собою. Далі розглядалася проблема комунікації й вироблення відповідних комунікативних стратегій, адже спілкування та вміння чути, говорити і бути почутим є ключовими у роботі профспілковця. На останок учасникам запропонували 14 правил переконань, які можна використовувати для забезпечення ефективної комунікації.

Тренінги Ольги Денисової охопили як особистісну, так і професійну сфери і дали можливість виробити стратегію власного професійного й особистісного розвитку.

**ЦЕНТР З РЕАЛІЗАЦІЇ
ДАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПРОЕКТУ**

ТРЕНІНГ

КОЛИСКА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Чи є громадянське суспільство в Україні? Чи впливають громадяни на політику держави? Ці два надактуальні запитання лягли в основу триденного регіонального тренінгу на базі Чернігівського НМЦ ФПО в рамках дансько-українського проекту «Посилення внеску профспілок у забезпечення гідної праці, захисту прав працівників та демократизацію в Україні» групи «Освіта» Чернігівської обласної організації профспілки працівників освіти і науки.

Перша частина тренінгу мала назву «Тут і зараз», друга – «Бачення» за принципом моделі, яка використовується під час навчання у данській профспілці ЗФ.

Сьогоднішня аналізували у форматі комплексу з диспуту, тренінгів та дискусії, на яких вибудовувались погляди та думки учасників. Особливу увагу було приділено сьогоднішньому профспілку. Завдяки дансько-українському проекту є можливість не просто критикувати чийсь дії, а й аналізувати та моделювати вчинки. Не все погано у нашій роботі. Ми змінюємо розуміння спілчан та відновлюємо довіру до профспілки як до захисника прав, а не носія оздоровлення та культурмасових заходів. Ми намагаємося змінити ісередини, спираючись на досвід та розуміння. Так, ми не встигаємо за вимогами часу і допоки не можемо діяти на випередження ситуації. Саме у цих аспектах нам цінний данський досвід. Друга частина навчання мала назву «Бачення». Групи працювали над питаннями: як громадянське суспільство має впливати

на формування політики держави України та бачення децентралізації. Метою тренінгу було закладення фундаменту в розуміння важливості своєї ролі у створенні справжньої демократичної держави. Короткий висновок тренера: є чітке розуміння важливості змін у свідомості громадян, розуміння важливості кожного, розуміння формування особистості, яка відчуває свою роль. Тренінг започаткував очно-заочну дискусію щодо майбутньої структури профспілок та функцій кожного підрозділу. Після обговорення бачення різних груп було визначено домашнє завдання – дискусія щодо структури і функцій майбутньої профспілки в мережі Internet (Facebook-сторінка Геннадія Мироненка і сайт Городнянської РО Профспілки ПО і НУ).

Геннадій МИРОНЕНКО,
учасник другої групи
дансько-українського проекту

КУЛЬТУРА

ФЕСТИВАЛЬ

У КРАЇНІ СТАРЕНЬКИХ АВТІВОК

30 вересня по 2 жовтня на території Державного музею авіації у столичних Жулянах уже в'яте відбувся найбільший технічний фестиваль України OldCarLand.

На фестивалі привезли понад 700 ретромашин. Рідкісні моделі прибули не лише з України, а й Великобританії, Німеччини, Польщі, Білорусі, Чехії та інших держав. Автомобілі розмістили серед 90 бойових і цивільних літаків музею. Найстаріші машини фестивалю створені на початку ХХ століття. Деякі лишилися в одиночних екземплярах або мають рекордно малий пробіг. Також було представлено багато моделей, які в минулі роки ще не демонстрували в Україні. Наприклад, вперше на захід приїхали чеська Skoda-100 1975 року випуску, американський Buick 1937 року, Chevrolet Impala 1973 року. Серед радянських машин – «Победа» ГАЗ-20 у кузові кабриолет. Автомобіло 64 роки, але він має всі оригінальні деталі. Основна тема фестивалю – це техніка, вироблена на території України. Тому найширше представлені зняті з виробництва українські машини, мотоциклети, велосипеди, спецавтомобілі, а також автобуси. Серед останніх презентували маловідомі чернігівські автобуси. З Луцька доставили в Київ цілий автобус українських позашляховиків. Частина з них не пішла в серійне виробництво. Також була представлена експозиція велотехніки ХВЗ, що має всі оригінальні деталі. Символ заходу – львівський автобус ІА3-697 М 1973 року випуску. Таких лишилися в Україні лише два. Крім нього, на фестивалі показали єдиний збережений в Україні ЗиС-155. Автобус виробляли з 1949 по 1957 роки. Презентували й один з перших трамваїв нашої держави. Він працював у 1891 році. Замість двигуна для нього використовували кінську тягу. Організатори відвели місце і для електромобілів. Представили більше 40 – від перших недосконалих до сучасних. Крім того, можна було побачити спортивні та тюнінговані машини, а ще військову техніку часів Другої світової війни та сучасну. Атмосферу заходу підтримували вуличні музиканти, які грали на фестивалі, а на головній сцені – молоді гурти.

Фото з Facebook-сторінки OldCarLand

Рідкісні моделі прибули не лише з України, а й Великобританії, Німеччини, Польщі, Білорусі, Чехії та інших держав – загалом 700 ретромашин.

БАБИН ЯР - ДОРОГОЖИЦЬКИЙ НЕКРОПОЛЬ

В Українському домі відбулася виставка проектів-переможців Міжнародного архітектурного конкурсу ідей «Бабин Яр - Дорогожицький некрополь».

ПРОЕКТ

Архітектурний конкурс, спрямований на благоустрій історико-меморіальної зони Бабиного Яру, минулоріч оголосив Благодійний фонд «Українсько-Єврейська зустріч» (Канада). У нашій країні конкурс підтримали Український інститут національної пам'яті, Національний організаційний комітет з підготовки та проведення заходів у зв'язку з 75-ми роковинами трагедії Бабиного Яру, Національна спілка архітекторів України, Департамент містобудування та архітектури КМДА.

Як інформує Український інститут національної пам'яті, участь у конкурсі взяли більше 30 проектів з 15 країн світу. На сьогодні в Бабиному Яру встановлено понад 30 пам'ятних знаків жертвам нацистів – євреям, українським націоналістам, ромам, радянським військовополоненим. Ці пам'ятні знаки розрізнені. Після того, як із здобуттям незалежності стало можливим вшанування пам'яті всіх жертв Бабиного Яру, він перетворився на територію різних пам'ятей, що представлені поза спільним контекстом. Тому організатори конкурсу поставили перед авторами проектів завдання створити простір, який внесе різні спогади про жертв трагедії, що мали тут місце, на єдине повноцінне історичної пам'яті. При цьому наявні пам'ятні знаки демонтувати не планують. Новий проект повинен об'єднати їх і стати своєрідним регулятором для тих пам'ятників, які ще можуть

з'явитися тут у майбутньому. А також показати різну історію Бабиного Яру.

Серед основних критеріїв, яким керувався журі конкурсу, – включеність майбутнього меморіального простору в інфраструктуру міста, маркування того, що було в Бабиному Яру й що залишилося сьогодні, а також відсутність громіздких споруд.

Нагадаємо, що 75-горіччю України та світ вшановують 197-ті роковини трагедії Бабиного Яру.

Фото з офіційного сайту Міжнародного архітектурного конкурсу ідей створення меморіального парку у м. Києві

Серед кращих проектів – роботи зі Словенії, Франції та Колумбії, США, Данії, України, Індії. Загалом – 7 ідей.

СКАНВОРА

Розгадавши сканворд і вписавши букви в клітинки, вирийте його по червоній рамці та надішліть нам на адресу: «Профспілкові вісті», бульвар Дружби народів, 5, м. Київ, 01042 або profvisti@ukr.net.

Усіх, хто правильно розгадав сканворд і першим надіслав відповідь, чекає винагорода – піврічна передплата на газету «Профспілкові вісті».

На жаль, цього разу переможців конкурсу не виявилось.

До уваги переможців конкурсу! Щоб отримати піврічну передплату на газету «Профспілкові вісті», необхідно подати до редакції копію ідентифікаційного коду, а також вказати домашню адресу й поштовий індекс.

Сканворд з відповідями та надрукованим № 39. Включено: Відповіді на сканворд, надрукований у № 39; Прямийма відповідь - ЗАБАВА.

Сканворд з картинками і підказками. Зображення включають: лисицю, жуків, квіти, ілюстрації до слів.

За результатом експертної оцінки НОК, найкращою спортсменкою України у першому місяці осені стала представниця художньої гімнастики Ганна Різатдінова.

**ПРОФСПІЛКОВІ
ВІСТІ** No 40
6 жовтня 2016

УРЯДОВЦІ ДЯКУВАЛИ ПАРАЛІМПІЙЦЯМ

ВШАНУВАННЯ

В останній день вересня очільник Уряду Володимир Гройсман і міністр молоді та спорту Ігор Жданов відвідали реабілітаційний центр Національного комітету спорту інвалідів України у с. Яворів (Львівська обл.), де зустрілися зі спортсменами національної збірної України – переможцями, призерами та учасниками XV літньої Паралімпіади у Ріо.

Володимир ПОЛТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

Високопосадовці ознайомилися із роботою Центру, умовами для проживання і тренувань паралімпійців. Тут, до речі, завдяки спільним зусиллям Мінмолодьспорту, Мінсоцполітики, Національного комітету спорту інвалідів України і трастового фонду НАТО діє програма реабілітації воїнів АТО, яка передбачає психологічну реабілітацію та відновлення засобами фізичної культури й спорту. На початку зустрічі Прем'єр-міністр подякував спортсменам та привітав їх із високим результатом української збірної на Паралімпіаді в Ріо-де-Жанейро, що зайняла третє місце у загальнокомандному заліку.

«У чому успіх наших паралімпійців? Успіх – у вас. Характер, воля, незламність – це те, що дає можливість вам перемагати», – сказав Володимир Гройсман.

Уряд виділив кошти на придбання спеціального автобуса для Центру, який обладнано всім необхідним для перевезення паралімпійців та воїнів АТО, які отримали тяжкі поранення. Наразі, як інформує урядовий портал, у Центрі одночасно можуть проходити реабілітацію 300 осіб, а загалом понад 7 тис. людей зможуть отримати повноцінну якісну реабілітацію протягом року.

«Тут створено безбар'єрне середовище, яке відповідає усім європейським нормам. На базі Центру разом із паралімпійцями тренуються й олімпійці за принципом «рівний – рівному», – цитує очільника відомства офіційний сайт Мінмолодьспорту. Крім того, повідомляється, що у Міністерстві молоді та спорту вже підписано перші накази та перераховано призиви винагороди тренерам паралімпійської збірної України з веслування академічного, дякуючи та пауерліфтингу. Наразі триває оформлення документів та підготовка наказів на виплати тренерам з інших видів спорту.

Нагадаємо, що спортсмени паралімпійської збірної України, переможці та призери XV літньої Паралімпіади в Ріо-де-Жанейро отримали призиви після приїзду зі змагань.

РІЗАТДІНОВА – СПОРТСМЕНКА ВЕРЕСНЯ В УКРАЇНІ

За результатом експертної оцінки НОК, найкращою спортсменкою України у першому місяці осені стала представниця художньої гімнастики Ганна Різатдінова. Її особисту наставницю Ірину Блохіню визнано кращим тренером вересня.

Володимир ПОЛТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

Після виступів на Іграх XXXI Олімпіади у бразильському Ріо-де-Жанейро, на яких лідер національної збірної здобула бронзову медаль у багатоборстві, Ганна вирушила підкорювати п'єдестал на змаганнях неофіційного клубного чемпіонату світу з художньої гімнастики Aeon Cup-2016, що відбувся в Токіо.

У столиці наступних літніх Олімпійських Ігор наша співвітчизниця також проявила себе блискуче: рівно виступивши у всіх чотирьох видах програми, здобула срібну медаль в індивідуальному багатоборстві (74,866 бала проти 74,932 – у переможниці змагань росіянки Маргарити Мамун), а також разом із колегами по збірній Вікторією Мазур та Оленою Д'яченко набрала загалом 202,396 бала і зійшла на «бронзовий» щабель п'єдесталу пошани у командному заліку (першими фінішували росіянки з 215,012 бала, срібний результат у білорусок – 205,763 бала).

СТРІЛЯЮЧІ ЛИЖНИКИ ЗМАГАЛИСЯ НА РОЛИКАХ

БІАТЛОН

У Чернівцях на базі СДЮШОР з лижного спорту з 25 по 30 вересня тривав чемпіонат України з літнього біатлону. Напередодні старту сезону традиційних бігових перегонів частина основного складу збірної та перспективна вітчизняна біатлонна паростя дістали змогу перевірити свої сили у змаганнях на лижоролерах.

Володимир ПОЛТАЄВ,
спеціально для «ПВ»

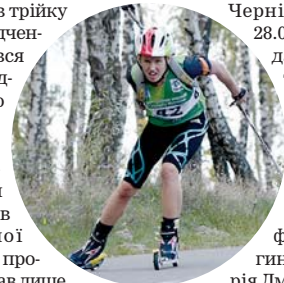
У змаганнях, щоправда, взяли участь не всі провідні стріляючі лижники країни. Утім, цьому є цілком раціональне пояснення. У кожного з роками викристалізувався власний режим і графік підготовки, а навіть за певної подібності змагання на лижоролерах в жодному разі не замінять виступів на снігу. З іншого боку, подібні старты дають чудовий шанс молодим спортсменам проявити себе, заявити на повен голос про амбіції чи готовність перейти у «вищу лігу» біатлонних змагань. Ну а в сукупності ці фактори сприяють зміцненню командного духу збірників та їхніх потенційних наступників.

Першими виступали спринтери. У чоловіків 10-кілометрову дистанцію першим з результатом 27.28,1 здолав один із лідерів збірної Сергій Семенов, який принустився лише одного промаху. Другим на п'єдесталі пошани був Олександр Мор'єв (один промах, +9,1 с), замкнув трійку призерів Антон Дудченко, який відстрілявся «чисто», проте швидкості йому забракло (+36,0). Прикметно, що один із провідних вітчизняних біатлоністів Андрій Прима не потрапив навіть до чільної п'ятірки – з трьома промахами він фінішував лише

шостим (+1.00,1). Тим часом у жінок на дистанцію 7,5 км виїшли практично всі провідні представниці національної збірної, а перемога дісталася багаторічному лідеру команди Олені Підгрушній (18.57,6). Анастасія Меркушина з відставанням 12,6 с була другою, третьою – Ганна Кривонос (+22,7). Усі вони припустилися на дистанції по одному промаху.

У гонці переслідування серед чоловіків перші два призери спринтерських перегонів фінішували у такому ж порядку (результат Семенова – 28.22,5, у Мор'єва +1.24,4), натомість Прима підтягнувся до п'єдесталу пошани (+2.00,5). А от у жінок відбулася рокировка – Меркушина приміряла «золото» (26.47,6), Підгрушна задовольнилася «сріблом» (+0.20,1). Третьою фінішувала Юлія Журавко (+1.03,0).

Не віддав пальму першості Сергій Семенов і в мас-старті. Шестикілометрову дистанцію представник Чернівщини здолав за 28.00,5, другим був Богдан Цимбал (28.38,5), третім – Тарас Лесюк (29.08,3). У жінок за відсутності лідерів перемогу на 4-кілометровій святкувала Ганна Коваленко (28.30,2), услід за нею фінішували Юлія Бригінєць (29.04,8) та Валерія Дмитренко (29.30,0).

ГОТЕЛЬ «ТУРИСТ» (М. МИКОЛАЇВ)

УВАГА! ПЕРЕДПЛАТА

РОЗПОЧАЛАСЯ ПЕРЕДПЛАТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ПРОФСПІЛКОВИХ ВИДАНЬ НА 2017 РІК!

Вартість передплати на 2017 рік становить:
– газета «Профспілкові вісті» – **173,64 грн** (передплатний індекс – 22152);
– журнал «Бібліотека голови профспілкового комітету» – **72,60 грн** (передплатний індекс – 22909).

ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ПІДПРИЄМСТВО «ПРОФІНФОРМ» ФПУ НАДАЄ ДОДАТКОВІ ПОСЛУГИ

ВИГОТОВЛЕННЯ:

- ❖ брошур;
- ❖ буклетів;
- ❖ методичок;
- ❖ листівок;
- ❖ календарів;
- ❖ папок;
- ❖ книг.

РОЗМІЩЕННЯ РЕКЛАМНИХ ОГОЛОШЕНЬ:

- у друкованих виданнях («Профспілкові вісті», «Бібліотека голови профспілкового комітету»);
- на нашому сайті www.psv.org.ua.

ТЕЛ. ДЛЯ ДОВІДОК: (044) 528-70-49